
Gülün
Müjdesi
Ümit Fehmi SORGUNLU

GÜLÜN MÜJDESİ
Ümit Fehmi SORGUNLU

GÜLÜN MÜJDESİ

Ümit Fehmi SORGUNLU

GÜLÜN MÜJDESİ

Editör
Hasan Hayri DEMİREL

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj
Necmi TOPAL

ISBN
975-8775-58-8

Yayın Numarası
143

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Haziran 2005

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Kaynak Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.kaynakyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

ALTIN TAÇ

Onunla okulun kayıt odasında tanıştık. Berrak, temiz bir eylül güneşi pencerelerden içeri giriyor, duvarda asılı Türkiye haritasını parlak ışınlarıyla yer yer aydınlatıyordu. Bense oturduğum masanın başında, sıkıntıyla büzüldükçe büzülüyor, alnımda beliren ter tomurcuklarını ikide bir mendilimle silmeye çalışıyordum.

Hafız okuluna yeni gelişimden dolayı çektiğim acemiliği belli etmemeye çalışıyordum. Oysa ilk hocalığım da değildi bu. Yıllarca köy ve kazalarda, cami ve Kur'an kurslarında sayısız Kur'an dersleri vermiştim, ama ilk kez merkez yatılı Kur'an kursuna atanmıştım. "Hangi kazalarda okuttunuz, hangi İmam Hatipten ve İlahiyattan mezunsunuz?" gibi alışılmış sorulara cevap vermeye çalışıyordum.

O, cana yakın, gülümseyen bakışlarla, annesiyle birlikte içeri girdiği zaman, canıma can gelmişti. Hemen:

– Hoş geldiniz, dedim.

Cıvıl cıvıl, neşe içinde:

– Hoş bulduk hocam, nasılsınız, dedi.

Onun sesiyle birlikte ilk kez rahatsız edici bakışların ağırlığını unutmuş, derin bir nefes almıştım.Başörtüsünün saklayamadığı, eylül yaprağı rengindeki uzun sarı saçları omuzlarına kadar dökülüyordu. Beyaz yüzün ortasında, yukarı doğru çıkan küçücük bir burnun hemen bitiminde, sağlı sollu ayrılıp, hilal gibi kavis çizerek uzayan ince kaşların altındaki, bir çift mavi göz, insanı büyüler gibiydi. Gül

kurusu elbisenin içindeki ince zayıf bedenini koltuklardan birine bıraktığı zaman hâlâ gülüyordu.

– Ben iyiyim. Ya sen nasılsın küçüğüm.

– Kayıt olmaya geldim, ama eğer beni hemen hafız yapmazsanız kayıt olmam, dedi.

Annesi kolundan çekiştirerek araya girdi.

– Kusura bakmayın Hoca Hanım, kafasına taktığı bir şeyin hemen olmasını ister.

Gülümsedim. Tavırlarıyla, hareketleriyle sanki büyük bir insan gibi pazarlık yaparak konuşması hoşuma gitmişti.

– Yoo hayır, ne kusuru. Bilakis öğrenme hırsını gösterir bu tavırları.

Sonra kendisine dönerek:

– Merak etme, sen istedikten sonra hafız da yaparız seni hoca da.

O küçük mavi gözleri güneş gibi parladı birden.

– Hocam, hafız olanlara Peygamber Efendimiz cennette taç giydirecekmiş, doğru mu, dedi.

Hayranlıkla ona baktım. Annesi tekrar araya girdi.

– Hocam köyde namaz surelerini öğrendiği imamdan duymuş, ille de ben hafız olacağım diye tutturdu.

Küçüğün gözlerinin içine bakarak:

– Tabii, dedim. Hem hafızların, anne ve babasıyla birlikte on kişiye şefaat hakkı var.

Bu sözlerimden sonra daha bir sevindi. Neredeyse kalkıp boynuma sarılacaktı.

– Yaşasın hafız olmak ne güzel şey. Hemen kaydımı yapın hocam.

On beş dakikalık kayıt boyunca, ancak merkeze yakın bir köyden olduğunu ve isminin Zeynep olduğunu öğrenebildim. Nedense onunla konuşurken rahatlamış, huzura kavuşur gibi olmuştum.

Zeynep'le daha sonraki konuşmalarımız esnasında, neşeli gözükmeye çalışan mizacının altında bir ruh burkuntusu içinde olduğunu anlamıştım. İçimde hiç bilmediğim, şimdiye kadar hiç tanışmadığım bir his beni ona doğru itiyor, onu diğer öğrencilerimden farklı görüyordum. Çoğu kez yalnız kalmayı tercih eden, ağır başlı, uysal ve gülecen bir kızdı. Her ders arasında ve nöbetçi olduğum günler, yatakhanede, zaman zaman, parça bölük, kırık dökük kendinden bahsediyordu.

Bir sene önce babasını kaybetmiş. Babasının tek arzusu kızını iyi bir hafız olarak yetiştirmekmiş. Diğer akrabaları babası öldükten sonra onlarla ilgilenmez olmuş. Annesi, babasının vasiyeti üzerine Zeynep'i hafız yapmak için kolundaki bileziği bozdurup buraya getirmiş. Köyde iki odalı küçük bir evde kalıyorlarmış. İki inekleri varmış, onların sütüyle geçimlerini sağlıyorlarmış. Bütün bunları alelade, her gün dinlediğimiz bir olay gibi anlatmaya çalışırken, kendine acınmasını istemeyen mağrur bir ifade takınıyordu. Ama içindeki ruh fırtınasını dindirmeyi de bir türlü beceremiyordu. Bana öyle geliyordu ki, bu anlattıklarının haricinde kendi iç dünyasından bir şeyler gizliyor, o mavi gözlerinden ruhuna gizli bir geçit açılıyor ve ben bu geçitten içeri giremiyordum. Arada bir dalıp giden gözleri duygularını ele veriyordu.

Bazen hoşuna giden küçük bir şey olunca, aşırı bir sevinç gösteriyor, olmadık şeylerle kendini mutlu etmeye çalışıyor; bazen de gerçekten olumlu hadiseler bile onu etkilemiyor, yüzünü bir hüzün bulutu kaplıyordu. O an, onunla konuşmayı, tartışmayı ve onu böylesine üzen olayları öğrenmeyi o kadar çok istiyordum ki…

Çoğu kez onu geceleri de ders çalışırken görüyordum. Bir gün yanıma yaklaşıp:

– Hocam hafız olmak için Kur'an'ın hepsini bitirmek mi lazım diye sordu.

– Elbette bitirmek lazım. Yoksa nasıl hafız olacaksın.

Bu cevabım onu çok üzmüşe benziyordu. Birden lekesiz yüzü bulutlandı, mavi gözleri buğulanır gibi oldu. Yüreğinde ulaşılmaz bir dalı kırdığımın farkına vardım. Konuşmak istedim, konuşmadı. Arkasını dönüp sessizce uzaklaklaştı; Kur'an'ın tamamını ezberleyemeyeceğinden mi korkuyordu acaba diye düşündüm. Oysaki zeki ve çalışkan bir kızdı.

Zeynep arada bir hastalanıyor ve revire gidip geliyordu. Son zamanlarda bu revir ziyaretleri sıklaşmaya başlamıştı. Neyi olduğunu sorduğum zaman net cevap vermekten kaçınıyor, üşüttüm herhâlde diye geçiştiriyordu.

Yine bir gün yatakhanede onu üzüntülü gördüm. Lekesiz, beyaz yüzü limon gibi sapsarı olmuştu.

– Herhâlde gurbet sana iyi gelmedi küçüğüm. Anneni mi özledin yoksa, seni biraz köye gönderelim mi, diye takıldım.

Gözleri doldu:

– Hayır, dedi.

– O zaman niye moralin bozuk, sık sık da hastalanıyorsun. Birazcık hava değişiminden bir şey kaybetmezsin.

O buğulu mavi gözlerinden yaşlar, yağmur gibi boşalmaya başladı.

– Hayır hocam, inanın ki annemi falan özlemedim. Ben buradan gidersem, her gün Allah'ın sedasının okunduğu bir mekanı terk ettiğim için Rabbimin yüzüne nasıl bakarım.

Bu sefer dolukma sırası bana gelmişti. Kendimi birden suçlu hissettim. O küçücük yürekteki imana hayran kalmıştım.

– Öyleyse neden üzülüyorsun küçüğüm, dedim.

– Korkuyorum, dedi.

Şaşırmıştım. Kimden ve neden korkuyordu.

– Ya hafız olamazsam, ya Kur'an'ı bitiremezsem, Peygamber Efendimiz herkese taç giydirirken ben ne yaparım, diye daha çok ağlamaya başladı.

İçim yandı. Yüreğimden ona doğru bir şeyler akıp gitti. Ondaki o büyük imanı kıskanmadım dersem yalan olur. Teselli etmek için karınca hikâyesini anlattım.

"Karınca bir gün hacca gitmek istemiş ve yola koyulmuş. Diğer hayvanlar ona sormuş:

'Sen bu adımlarla hacca nasıl gideceksin?'

Karınca cevap vermiş:

'Hacca gidemezsem de o yolda ölürüm ya.' demiş. Nitekim bir süre sonra ölmüş. Ama hayvanlar arasında hacca giden ilk karınca unvanını almış."

– Merak etme, sen bu okula girdikten sonra bitiremezsen de hafız unvanını alırsın. Ameller niyetlere göredir küçüğüm.

Gözlerindeki yaş durdu. Bulutların ardından güneşin açması gibi mavi gözlerinin içi güldü.

– Taç da giyer miyim hocam.

– Elbette küçüğüm, elbette o tacı da giyeceksin.

Gelip boynuma sarıldı.

– Çok teşekkür ederim hocam, ben seni çok seviyorum, dedi.

Buğulu gözlerle ben de ona sımsıkı sarıldım.

– Ben de seni yavrum, ben de seni çok seviyorum, dedim.

Bu konuşmamızdan bir hafta kadar sonraydı. Öğrencilerimden biri koşarak geldi.

– Zeynep fenalaştı hocam, dedi.

Telaşlandım. Koşarak yatakhaneye gittim. Ambulans çağırıp, hastanede tanıdığım bir doktor hanıma götürdüm. Arkadaşım bir çok tahlillerden sonra beni bir kenara çekip;

– Bu öğrenciyi derhâl köyüne gönder, dedi.

Şaşkınlıkla;

– Neden, diye sordum.

– Bu öğrenciyi sevdiğini biliyorum, ama metin olmak zorundasın. Zeynep kan kanseri.

O an yüreğimin yere düşüp parçalandığını sandım. Hıçkırarak ağlamaya başladım. Kendi öz evladım olsa ancak bu kadar üzülürdüm.

Hastaneden ayrılırken durumumu Zeynep'e belli etmemeye çalışıyordum. O ise hâlimi anlamış gibi beni yanına çağırdı.

– Hocam, dedi. Azrail hafızlara iyi davranır değil mi?

Dik dik yüzüne baktım. Göz yaşlarımı silerken:

– Sen hastalığını baştan beri biliyordun değil mi, dedim.

– Evet hocam, beni hafız yapmadan köyüme gönderirsiniz diye sakladım.

– Sen artık hafiz oldun küçüğüm, dedim.

Onun gözlerindeki mavi derinliklerden ruhuna açılan gizli geçitten nihayet içeri girmiş ve onunla özdeşleşmiştim. Artık onunla ağlıyor, onunla acı çekiyor, onunla üzülüyordum. Annesi gelip eşyalarını toparlarken o, yanıma yaklaştı.

– Bana kızmadın değil mi hocam. Eğer hasta olduğumu söyleseydim benim kaydımı yapmazdın. Lütfen hakkını helal et.

Kendimi tutamayıp ona sımsıkı sarılıp ağlamaya başladım.

– Helal olsun küçüğüm. Yalnız, cennete girerken beni unutma.

Kısa zamanda kendini o kadar çok sevdirmişti ki, bütün arkadaşları ve okulun diğer hocaları onu uğurlamak için dışarı çıkmıştı. Geldiği güne inat, güneşsiz, ıslak, puslu, dumanlı bir ikindi vaktiydi. Mavi gözlerinden süzülerek inen iki damla yaş, yanaklarından kayarak, yağmurla birlikte akıp gitti. Zeynep mahzun, buruk, tükenmiş umutlarla ayrılırken gün ağlıyordu.

Zeynep gittikten sonra da, onunla olan irtibatımız sürdü. Sık sık telefon ediyor onu teselli etmeye çalışıyordum. Hemen her telefonunda hafızlık tacının nasıl olduğunu, Peygamber Efendimizin onu nasıl giydirdiğini soruyordu. Her seferinde de onu teselli etmek için: "Bunu ancak sen öğrenebilirsin, çünkü o tacı sen giyeceksin. Öğrenince bana da söyle." diyordum.

Son bir haftadır ondan telefon alamıyordum. Oysaki iki günde bir mutlaka arardı. Onun aramalarına alıştığım için "Nasıl olsa yarın bir gün arar." düşüncesiyle ihmallerim yüzünden ben de arayamamıştım. Şimdi bütün yolları aşmak ona ulaşmak istiyordum. İzin alıp köyüne gitmeyi düşünürken telefonum çaldı. Zeynep'in annesiydi. Annesi ilk kez telefon ediyordu. Şimdiye kadar hep kendisiyle konuşurduk. Merakım bir kat daha arttı. Korktum.

– Zeynep'e bir şey mi oldu yoksa, dedim.

Annesi beni teselli etmeye çalışıyordu, ancak fazla dayanamayıp ağlamaya başladı.

– Hoca Hanım Zeynep'i kaybettik. Rica etsem bir hatim okur musunuz, deyince, tepemden aşağı kaynar sular dökülmüş gibi oldum. Ben de ağlamaya başladım.

– Toprağa verdiniz mi, dedim.

– Bu gün vereceğiz, dedi.

Hıçkırarak:

– Ne olur beni bekleyin, geliyorum, dedim.

İki Hoca Hanımla birlikte alelâcele yola çıktık. Dağların arasında yemyeşil bir yerdi köyleri. Zeynep'i toprağa verdikten sonra annesi bir ara yanıma yaklaştı.

– Hoca Hanım, dedi. Son günlerde acıları iyice çoğalmıştı. Yalnız iki gün önce sabahleyin gülerek uyandı. "Hocama söyleyin, hafızlık tacı sandığımdan daha çok güzelmiş. Bu gece Resulullah Efendimiz bana ışıl ışıl yanan, altın bir taç giydirdi. 'Yanıma gelirken bunu tak da gel.' dedi." Neden telefonla sen söylemiyorsun, dedim. "Hocam sesimden ağrılarımı hissederse üzülür." diye açmak istemedi. Sizi bir haftadır onun için arayamıyordu.

Göz yaşlarımı dindirecek, beni teselli edecek asıl haber buydu. Gülümsedim. Çünkü "Kişi sevdiği ile beraber"di.

BETERİN BETERİ

Köyün, odaları avluya bakan varlıklı görünen bir evinde, o gün her şey suskundu. Geniş bir odada oturan ve sürekli sessizliği tercih eden, alışılmışın dışındaki insan topluluğu içeriye donuk bir matem havası veriyordu. Pencerenin önündeki fesleğenlerin kokusu, açık balkon kapısından içeri giren leylakların kokusu ile birleşerek, odaya tertemiz bir hava taşıyorlardı. Geniş camdan süzülen güneş ışığı, önünde oturan insanların yüzünü okşar gibiydi. Giriş kapısının yanındaki, büyük ahşap oymalı masanın üzerinde kıymalı pide artıkları ve meşrubatlar vardı. Masanın hemen yanındaki vitrinde bakır işlemeli küçük bir ibrik, porselen tabaklar ve çay bardakları görünüyordu. Karşı duvarda asılı bir av tüfeği ve duvar halısı dikkat çekiyordu. Halının hemen altında, tek kişilik koltukta oturan, hafiften şişman, esmer, kalın bıyıklı, kalın kaşlı Rüstem Ağanın gözlerindeki ıslaklık hâlâ kurumamıştı.

Rüstem Ağanın yanı başında oturan, yaşlı, ince yapılı Hasan Efendi, seyrek sakalını kaşıyarak, sessizliği bozmak ister gibi mütereddit;

– Yeter artık, dedi. Ölenle ölünmez, çok düşünme. Allah beterinden saklasın.

Rüstem Ağa koltuğuna yaslanırken, yüreğindeki yangını dışarı atmak ister gibi, derin bir iç geçirdi. Gözleri bir noktada dalgın, başını salladı:

– Yok ağalar, yok. Bundan beteri olur mu? Yirmi yaşında fidanım gitti.

Pencerenin karşısındaki sedirde, en köşede oturan ak sakallı, beyaz gömlekli ihtiyar söze girdi:

– Yanlış düşünüyorsun Rüstem ağa. Bu serzenişlerin iyi değil. İsyankâr olma!

Rüstem Ağa, hatasında ısrarlıydı:

– Size kolay geliyor. Ateş düştüğü yeri yakar. Bir genç kolay mı yetişir sanıyorsunuz. O kazaya hâlâ aklım ermiyor. Onca insanın içinde, sen gel benim oğlanı bul. Düğünde silah atmanın da bir adabı olmalı diyorum ağalar. Daha gerdeğe bile girmeden, kör kurşunun gelip de damadı bulmasının acısı ne demektir, bilir misiniz?

Ak sakallı ihtiyar dayanamadı. Sinirlendiği her hâlinden belli oluyordu:

– Tövbe de be Rüstem Ağa. Bunların hepsi de mukadderat. Geride iki oğlun daha var.

Rüstem Ağanın gözleri, gayrı ihtiyari, çay servisi yapmak için vitrindeki bardakları alan, büyük oğluna kaydı. "Üç fidandan biri kırıldı." diye düşündü. Sol yanındaki, geniş kasketli, ince yüzlü, badem bıyıklı, orta yaşlı adam konuyu değiştirmek ister gibi sordu:

– İstanbul'daki oğlana haber verdiniz mi?

Rüstem Ağa evet der gibi başını salladı. Ortanca oğlu Zeki, iki senedir İstanbul'da bir şirkette çalışıyordu. Küçük oğlu Erdal'ın düğünü için daha önce haber vermişlerdi. Ama çalıştığı inşaat şirketi tarafından Libya'ya gönderildiği için düğüne bile gelememişti.

Keşke burada olabilseydi.

– Düğünden önce haber vermiştik, dedi güç işitilen bir sesle. Vermiştik ama Türkiye'de olmadığı için, gelemedi.

Odadaki misafirler bir müddet daha oturdular.

Çaylar içildikten sonra, ince yapılı, uzun boylu genç bir adamın Kur'an okumasından sonra, birer ikişer kalkmaya başladılar. Misafirler kalkarken Rüstem Ağa hâlâ söyleniyordu.

– Bu beter oldu, beter...

***

Aradan bir buçuk ay kadar zaman geçti. Rüstem Ağa bu süre içerisinde acısını erteleyerek, ölen oğlunu unutmak için, bağ ve bahçe işleriyle uğraştı. Aşıladığı kiraz ve kayısıların tutmadıklarını görünce sinirlendi; "Bu yıl bütün aksilikler beni buluyor." diye söylendi. Yağmurlu bir bahar akşamıydı. Erkenden odasına çekildi. Karısı Zehra Hanımla hiç konuşmadı. Gözleri komodinin üzerinde duran Erdal'ın resminde, dalıp gitti. Günlerdir uykuya yatırdığı acıları yine uyanmış, yüreğinin bilinmez bir yerleri kanamaya başlamıştı. Oğlunun o gün kanlar içinde kalan yüzü, düğün meydanının bir anda karışması, sonra duvağını bile açamadan geri gönderdikleri taze gelin, bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu. O gece, çırpınan yüreğinin acısıyla gözünü bir türlü uyku tutmamıştı. Ancak geç saatlerde dalabilmişti. Kapının, vurulduğunu haber veren zevcesi Zehra Hanımın dürtüklemesiyle ancak uyanabildi. Bahçeden büyük oğlu Halit'in sesi geliyordu.

– Baba, baba!

Rüstem Ağa, gece lambasının loş ışığında, duvardaki saati güçlükle okuyabildi. Üçü geçiyordu. Tepesi attı.

– Ne var lan, diye bağırdı.

– Baba, baba bi gelsene.

İyice meraklandı. Önemli bir şey olmasa, oğlu gecenin bu saatinde kesinlikle seslenmezdi. Rüstem Ağa bir solukta kalkıp kapıyı açtı. Akşamki yağmurun hızı kesilmiş ama tıpırtıları hâlâ sürüyordu. Oğlu telaş içindeydi.

– Hayırdır oğlum, ne var?

Büyük oğlu Halit eğilip içeri bakarak, annesinin duyup duymayacağını kontrol ettikten sonra, güç işitilen bir sesle:

– Gelinin odasında bir erkek var, dedi.

Rüstem Ağanın bir anda kalın kaşları çatıldı, esmer yüzü gerildi. Aniden irkilerek:

– Nee, diye bağırdı.

– Sus baba, bir duyan olur.

Rüstem Ağa iyice sinirlenmişti.

– Sen ne dediğinin farkında mısın, dedi.

– Evet baba, küçük su dökmek için tuvalete çıkmıştım. Yengemin kapısının önünde bir erkek ayakkabısı gördüm. Bunun üzerine pencereye sokuldum. Gece lambasının ışığında, bir erkek gördüm.

Rüstem Ağa beyninden vurulmuşa döndü. "Bu da mı gelecekti başıma." diye, belli belirsiz söylenmeye başladı. Bu güne kadar namusu ile yaşamıştı. Koca köyde herkes Rüstem Ağanın şanına ve namusuna düşkünlüğünü bilirdi. Dönüp aceleyle sandığı açtı. İçinden eski tabancasını çıkardı. Duvardan da av tüfeğini aldı. Zehra Hanım merakla sordu:

– Hayır ola, gece vakti ne oluyor.

Rüstem Ağa karısını "hırsız var" diyerek geçiştirdi. Gerçeği duyunca telaşlanarak ortalığı ayağa kaldırır diye korkuyordu. Tekrar kapıya yürüdü. Bu işi, bu gece kimse duymadan hâlletmesi lazımdı. Bir köyün halkına, Rüstem Ağanın gelini kırık sevmiş dedirtemezdi. Tabancayı oğluna uzattı.

– Al şunu, dedi. Gelinin odasına gir ve serserinin işini orada bitir. Konuşmasına bile fırsat verme bas kurşunu. Ben de bahçede bekliyorum. Ola ki kaçırırsan ben tüfekle işini bitiririm.

Silahı alan oğlu, tedirgin adımlarla gelinin odasına doğru yürüdü. Rüstem Ağa da tüfeği alıp bahçeye çıktı. Tam gelinin kapısının hizasında durdu. Nişan alıp beklemeye başladı. Ola ki, oğlan eline yüzüne bulaştırır da herifi kaçırırsa, Rüstem Ağa işi

bitirmeliydi. Gelin bunu nasıl yapar? Hâlâ anlayamamıştı. Şimdiye kadar bir yanlışını görmemişti. Ama belli mi olur, insanoğlu çiğ süt emmiş derler. Dünür gittiklerinde anası, ısrarla isteyenler var ama biz seni tercih ediyoruz Rüstem Ağa demişti. Belki de o günden kalma bir sevdiği vardı. Beş-altı dakika sonra, gelinin odasından bir silah sesi duyuldu. Bu sesle birlikte yüreğinden bir parçanın daha koptuğunu sandı. Kısa bir sessizlikten sonra büyük oğlunun:

– Eyvah baba, yandık, diye bağırdığını duydu.

Anlaşılan Halit, herifi vuramadı diye düşündü. Oğlunun bağırışını da, herhâlde, dikkatli ol kaçırma demek istiyor, şeklinde yorumladı. Elleri tüfeğin tetiğinde, soğuk soğuk terlemeye başladı. İçinin daraldığını, gizli bir elin yüreğini büsbütün koparıp, parçalamak ister gibi sıktığını sandı. Bir an, adamın kaçmasına fırsat versem mi acaba, nasıl olsa bu korku ile bir daha gelemez diye düşünürken, gelinin oda kapısından bir gölgenin çıktığını fark etti. Anlık bir duygu ile tetikteki parmağını çekti ve tüfek patladı. Kapıdaki gölge, "baba" diyerek yere yıkıldı. Ardından gelin, haykırarak dışarı koştu.

– Baba ne yaptın!

O an, beyninde simsiyah bir şimşek çaktı. Tüfeği bir tarafa fırlatarak, yere yıkılan gölgeye doğru koştu. Büyük oğlu yerde kanlar içinde yatıyordu. Bağırmak, yırtınmak istedi, başaramadı. Dili tutulmuştu sanki. Gelini ağlayarak güçlükle konuşuyordu:

– Oğlum... İstanbul... Gece geldi. N'aptın sen.

Rüstem Ağa, olduğu yere yığılıp kaldı. Hiç bir şey konuşamıyordu. Sadece "Beterin beteri varmış." diye mırıldanıyordu.

DÖNÜŞ

Evden içeri girdiğim zaman hepsi birden sustu. Sanki beni ilk kez görüyorlarmış gibi, şaşkın şaşkın yüzüme baktılar. Hiçbir şey söylemeden boş koltuklardan birine oturdum. Beni terminalde karşılayan ağabeyim de yanımdaki koltuğa ilişti. Odanın içinde on-on beş kişi vardı. Hepsi de suskun ve düşünceliydi. Kimi başını önüne eğmiş tespih çekiyor, kimi de sigara içiyordu. Köşede, birkaç ihtiyarın ısrarlı bakışları içimi delip geçti. Bana bakıp, aralarında bir şeyler mırıldanmalarından, benim hakkımda konuştukları belliydi. Ne konuştuklarını duymasam da tahmin edebiliyordum. Hayırsız bir evlat olduğum yüzüme vurulmak istenmiyor, hatta burada oluşum bile şaşırtıyordu onları. Bunları, odadakilerin bakışlarından, tavırlarından anlıyordum.

Karşı duvarda babamın resmi asılıydı. Gülen gözleri bir an yüreğime saplandı. Yüzüne bakmaya utanıp, onu görmemek için başımı çevirdim. Fakat gerçeklerden de kaçılmıyor ki... Bir tokat yüzünden babamı kırdığımı, karşı koymaya kalkışıp, onu hastalandırdığımı ve evi terk edişimi hatırlıyorum da, pişmanlık acısıyla yüreğim bir kor gibi yanıyor. Oysa, o tokatta haklıydı babam. Eve, nasıl bir yolda olduklarını hâlâ anlayamadığım arkadaşlar yüzünden yine geç gelmiştim. Burjuva uzantısı, feodalizmin etkisi olan tutucu aile sistemiyle birlikte bu düzeni yıkmak için her türlü kavgayı vermemiz gerektiğine inanıyorduk. Daha doğrusu öyle inandırılmıştık. O yüzden, babamın kızmalarına aldırış etmez, yersiz tartışmalara girerdim. Yine son gün,

onu sinirlendirerek, inanç yapısına ters düşen sözler ettim. Dayanamayıp vurdu bana. O tokatla birlikte, ipler koptu.

Babama bağırışlarım, araya giren ağabeyim, bir köşede ağlayan anam ve kapıyı çarpıp çıkışımın ertesi günü, nereden estiği belli olmayan bir eylül rüzgârının, beni dört duvarın arasına atışı, bir sinema şeridi gibi geçti gözlerimin önünden. Zavallı anacığım ben gittikten sonra yataklara düşmüş; babamsa, bana vurduğuna pişman olmuş, "Keşke ellerim kırılsaydı da vurmasaydım." diye, engin bir hoşgörüyle daha o gün beni affetmiş. "Suç onda değil, onu yetiştiremeyen sistemde, onu bizden çalan okullarda." diye günlerce söylenmiş.

Yalnız bir şeyi affetmemiş. İnançlarına karşı gelip, dil uzatmamı bir türlü içine sindirememiş. "O gelip özür dilemeden, bir daha onu aramam." demiş.

Bunların hepsini vefakâr ağabeyimin mektuplarından öğrendim. Babamın gösterdiği büyüklük karşısında, o sağır duvarlar bir cendere gibi, yıllarca sıktı beni. Bazen, o hapishane yıllarını düşünüyorum da, işkencenin her çeşidinin insan vücudunda zerre zerre tatbik edildiği, her türlü eşitsizliğin ve çilelerin boy gösterdiği, bütün beşerî çarelerin tükendiği, umutların günbegün eridiği bir çevrede, insan tutunabilecek bir dal arıyor. Oysa, benim savunageldiğim fikirlerin gelişmesine öylesine müsait bir ortamdı ki, buna rağmen kendimi bir boşlukta hissediyor, bocalıyordum. Bir tarafta uğruna kavga verdiğim ideoloji, öte yanda hayatın gerçekleri ve babamın inançları. Bu fikir girdabının içinde yıllarca mücadele ettim. Bir tek ağabeyimin mektupları, kirli duvarların arasında iç dünyama açılan bir pencereden süzülen ışık gibi, senelerce beni aydınlattı. Yuvarlandığım boşlukta tutunacak bir ip oldu âdeta. On yıl sonra dışarı çıktığımda, eve dönme cesaretini bir türlü gösterememiş, başka bir şehirde işe girip çalışmaya başlamıştım. Babamın yüzüne nasıl bakarım diye düşünüyordum.

Heyhat!

Şimdi döndüm, neye yarar. Ağabeyimin;

"Babam ağır hasta, seni görmek istiyor, acele gel." diyen telgrafını aldığım gün, duyduğum pişmanlık, yıllarca çektiğim acılardan çok daha fazlaydı. Her şeyi bırakıp ona koştum ama geç kalmıştım. Ah ne olurdu, o telgrafı daha önce çekseydi. Ama olmadı, son anında göremeden, elini öpemeden, helâllik alamadan gitmişti babam. Aklıma babamın devamlı söylediği bir söz geldi.

"Ne yaparsan yap, kader ne ise o olur." Meğer ne kadar haklıymış babam. Onu görmek, ondan af dilemek, ellerine kapanıp saatlerce ağlamak, kısmet değilmiş demek ki. Kim bilir, belki de o tokat, kader çizgimi değiştiren ilk işaret, hayatıma bir kara bulut gibi çöken eylül fırtınasının ilk habercisiydi.

Babam benim...

Hiçbir zaman anlayamadığım, anlamaya çalışmadığım, küçükken korkunca yanına koşup, gölgesinde güven duyduğum, ağladığım zamanlar beni paşa oğlum diye seven babam. Her istediğimi alan, beni okutmak için varını yoğunu harcayan, 33 yılımı dolduran büyük insan.

Kim çaldı beni babamdan?

Dün gece ölmüş. Ölürken son sözü;

"Erkan'a söyle, onu affettim. Eve dönsün, anasını daha fazla üzmesin." olmuş.

Son nefesinde de büyüklüğünü gösterip, beni tümden yıktı. Eziliyorum şimdi onun hatırasının altında. Resmine baktıkça yüreğim parça parça oluyor. Dayanamıyorum. Ağlamak istiyorum, ağlayamıyorum. Bu gün öğleye kalkacakmış cenaze. Eğer yetişemeseymişim, son bir kez yüzünü görebilmem için, ikindiye kadar bekletecekmiş ağabeyim.

– Telgrafı ne zaman aldın?

Dayımın sesi bu. Laf olsun diye, benimle konuşabilmek, esas konulara girebilmek için seçilmiş bir soru. Duymazlıktan gelerek, gözlerimi bir noktaya diktim.

– Seni de çok severdi rahmetli, diye üsteledi dayım.

Onun konuşmasını, diğer konuşmacılar takip etti. Babamın iyiliklerinden, hastalığından, yıllarca hasretimi çekmesinden, benim vefasızlığımdan söz ettiler bir süre. Ellerimi yüzüme kapattım. Düşünüyormuş gibi yapıp, konuşulanları duymamaya çalıştım. Bunca olanlardan sonra, akrabalarımın yüzüne nasıl bakarım.

– Ölenle ölünmez, fazla düşünme, dedi amcam.

Dediğine uyarmış gibi yaptım. Fazla düşünmediğimi belirtmek için midir, nedir, ellerimi yüzümden indirdim. Babanı düşünme diyorlar bana. Oysa şimdi onunla doluyor, onunla yaşıyor, onunla nefes alıyorum. Onu düşünmemek kolay mı?

Odadakiler konuyu derinleştirdiler. Çeşitli ölümlerden, hastalıklardan, öldürülen insanlardan, anarşiden, bölücü örgütle yapılan çatışmada verilen şehitlerden bahsettiler. Gözlerimi kararsız, anlık bakışlarla duvarda gezdirdim. Sonra, boş gözlerle pencereden dışarı baktım. Yeniden babamı, çocukluğumuzda yaşadığımız tatlı günleri hayal ettim. Babam, ağabeyimle beni yanına alır, askerlik hatıralarından bahsederdi uzun uzun. Her gün anlatmasını istesek, usanmadan defalarca anlatırdı. Çocukluğumun o güzel günleri, bir rüya gibi geçti gözlerimin önünden. Birden yüzümü buruşturdum. Gözlerim kısıldı. Çocukken de üzdüğüm, kara kara düşündürdüğüm günler geldi aklıma. İçim yandı. Yüreğime, beynime ve bütün vücuduma bir ateş yayıldı. Kendimden iğrendim. Hafifçe titrediğimi hissettim. Üşüyormuşum gibi bir ürperti geldi. Oysa bütün benliğim ateşler içinde yanıyordu.

Canım sigara içmek istedi. Ama yapamadım. "Büyüklerin yanında sigara içilmez." derdi babam. Şimdi onun hatırasına inat, bunca akrabanın yanında nasıl içerdim. Ağabeyim durumumu anlayarak;

– Gel, biraz dışarı çıkalım, dedi.

Sessizce itaat ettim. Dışarı çakar çıkmaz bir sigara tutuşturdu dudaklarıma. Titreyen dudaklarımda sigara sallanırken, ağabeyimin yaktığı çakmağa yine titreyen ellerimle perde yaptım. Sigaranın dumanını sanki bir kurtuluşmuş gibi içime çektim. Ağabeyim ben içerideyken evlenmişti. Henüz görmediğim, babamın adını taşıyan bir de oğlu vardı.

Ya anam... Kim bilir, benim hasretimden yüzündeki kırışıklıklar daha bir belirginleşmiş, beli iyice bükülmüştür. İçeri odadan, daha yüzünü bile görmeye fırsat bulamadığım, haykırışları geldi kulaklarıma. Onlara çektirdiklerimi bir kere daha hatırladım. Gözlerim kararır gibi oldu. Sendeledim. Ayakta duramıyordum. Ağabeyim koluma girdi, yan odaya geçtik. Kendimi bir koltuğa zor bıraktım.

– Ağla biraz, dedi, ağabeyim. Açılır, unutursun.

Unutmak ne mümkün! Onu, üzdüklerimi hiç unutamıyorum ki...

– Ben unutmak istiyor muyum abi, diye söylendim. Dayanamadı, bir sigara da o yaktı. Gözlerinden yanaklarına doğru küçük bir damla süzüldü. Bana göstermeden elleriyle sildi.

– İstersen uyu biraz, dedi.

Oysa ben babamı düşünmek istiyordum. Uyumak neyi değiştirir ki? Odadan girip çıkmaları gözlerimin önüne geliyor da, kendimi bir türlü affedemiyorum. Bize askerlik hatıralarını anlatmadığı zamanlar, şu pencerenin önünde oturur, gazetesini okurdu. Onun yokluğu ile hüzünlü ve mahzun kalan pencereye doğru kaydı bakışlarım. Birden babamın çok sevdiği koltuğun yerinde olmadığını fark ettim.

– Babamın koltuğu nerede?

– Çok eskimişti, kendisi değiştirdi.

Koltukla birlikte, bu evde birçok eşyanın değiştiğini ancak yeni fark edebilmiştim. Biraz ilerideki masa, pencerenin perdeleri

ve önündeki koltuk, değişen eşyalardan gözüme çarpanlardı. Herhâlde artık bu koltukta oturuyor olmalıydı. Bizler ve gazetesi onun vazgeçilmez birer parçasıydık. Yemekten sonra kahvesi biraz geç kalsa, anneme kaşlarını çatar, ama hiç kızmazdı. Hep okumamızı, memlekete hayırlı bir evlat olmamızı isterdi. Ne iştir ki, babamın bütün gayretlerine rağmen ikimiz de okuyamamış, babamın arzusunu yerine getirememiştik. Ağabeyim, bir yere muhasebeci olarak girmiş, ben de fikirlerim ve arkadaşlarım yüzünden, eylül vurgunu yemiş, yıllarca eylüllere hasret yaşamıştım.

– Babamı görmeliyim, dedim ağabeyime.

Elini omzuma dostça koydu.

– Öğleyin camide görürsün. Şimdi biraz uyu da kendine gel. Ne de olsa yol yorgunusun.

Uyumak istemiyordum ama gözlerimin kendiliğinden kapanmasına da mâni olamadım.

Gözlerimi açtığımda, ağabeyimi yanımdaki koltukta dalgın dalgın sigara içerken buldum. Ne kadar uyuduğumu ve kaç saat geçtiğini kestiremedim. Güneş iyice yükselmiş, içeri odadakiler camiye gitmek için evden çıkmışlardı.

– Kalk, abdest alalım, dedi ağabeyim. Ezan yaklaştı.

Babamı göreceğim aklıma gelince yüreğim cız etti. Heyecanlanarak birden ayağa kalktım. Birlikte lavaboya doğru yürüdük. Önce ağabeyim aldı. Yıllardır abdest almadığımı düşünerek, kendimden utandım.

Abdestlendikten sonra bedenime bir hafiflik çöktü. Kendimi bir kuş gibi hissettim. Babamın yıllardır söylediği şeyi, ancak onun cenaze namazını kılmak için yapmak ne kadar acıymış meğer.

O an, anamın bana doğru geldiğini görmemle, kendimi kollarının arasında bulmam bir oldu. Yıllar var ki, bu sıcaklığı duymamıştım. O sımsıcak, hiçbir yerde hissetmediğim nefesinde, dakikalarca eridim. Ağabeyimin "Geç kalıyoruz." demesiyle birlikte, güçlükle ayrılabildik.

Camiye doğru yürüdük. Dizlerim titriyor, zorlukla adım atıyordum. Biraz sonra babamı göreceğim aklıma geldikçe, heyecanımı yenemiyordum. Ağabeyim koluma girdi. İki kardeş nasıl da anlıyorduk birbirimizi. Küçükken de böyleydik. Her günümüz, her oyunumuz birlikte geçerdi. Yaramaz, haşarı bir çocuktum. Kırdığım camları ve işlediğim suçları babamın duymaması için elinden geleni yapar, babam bana kızdığı zamanlarda barıştırmak için çabalardı.

Cuma dolayısıyla caminin önü hayli kalabalıktı. Şadırvanlardaki musluklar abdest alanlarla doluydu. Ağabeyim beni içeri doğru çekti. Kalbimin atışlarını duyar gibi oldum. Caminin köşesinde bir tabut vardı, ona doğru yaklaştık. Yavaşça diz çöküp oturduk. Tek kelime dahi konuşacak takatim yoktu. Yeniden bir titreme nöbeti tuttu beni. Ağlamaya çalıştım, başaramadım. Ağabeyim, besmeleyle kefenin yüzünü açıp, aşağı doğru sıyırdı. Babamın bembeyaz yüzü gözüktü. Hiç değişmemiş, tıpkı yıllar önce bıraktığım şekilde duruyordu. Sanki gülüyor gibi bir hâli vardı. Yalnız gözleri kapalıydı. Bir an gözlerini açıp bakacak, "Hoş geldin." diyecek sandım. Ama açmadı. Kızdığı, küstüğü zamanlar, yüzüme bakmadığı gibi bir hâli vardı. Oysa, sağlığında uzun sürmezdi bu küslükler. Bu seferki başka. Bana ebediyen küsmüş, darılmış da, hiç barışmayacakmış gibi.

Hayır, hayır!

Aç gözlerini baba. Beni affettiğini söylemişsin, bak işte ben geldim. Hayırsız evladın Erkan... Ne olur aç gözlerini ve konuş. Oysaki ne kadar ağlasam, çırpınsam ve dövünsem de artık o gözlerini açmayacak ve bana ebediyen bakmayacak, bunu biliyorum.

Omuzlarını avuçlarımla kavrayıp, cansız vücuduna sarılmak istedimse de başaramadım. Onu son bir kez bağrıma basmama tabutu engel oldu. Bu defa eğilip yüzünü, defalarca öptüm öptüm.

Bir el uzandı omzuma; ağabeyimdi... Her zaman bizi birleştirmek için çalışan ağabeyim, bu sefer ayırıyordu. Ağlamaksı, "Yeter artık." dedi. Sessizce kalkmaya çalıştım. Amcamla dayım koluma girip kaldırdılar. Yanımıza ne zaman gelmişler anlayamadım.

– Tabutu tutun da, dışarı çıkaralım, dedi dayım. Birkaç akraba daha geldiler. Hep birlikte tabutu omuzlayarak ağır ağır camiden dışarı çıkarıp musalla taşına koyduk.

Minare hoparlöründen ezan sesi yükseldi. Camiye doğru koşuşan kalabalığın arasında içeri doğru yürüdük. Ben cemaatin arasından güçlükle birkaç saf ileri geçip, sıkışarak oturdum. Caminin büyülü, serin havası beni biraz kendime getirmişti. Gayri ihtiyarî etrafıma bakındım. Birkaç akraba beni süzüyordu. Bir iki tanesiyle göz göze geldik.

"Dönüşün mübarek olsun." der gibi, hafif bir tebessümle selamladılar beni. Başımı önüme eğdim. Hep birlikte namaza kalktık. Unuttuğum sureleri hatırlamaya çalıştım. Alnım secdeye değdiği zaman, yüreğimde tarifi imkânsız bir hafiflik hissettim. Yeniden huzura kavuşma gibi bir şey...

GECENİN NEFESİ

Akşamın kül renkli karanlığı şehrin üzerine bir bulut gibi perde perde çöküyordu. Şehirler arası terminale yakın minarelerden gelen kutsal çağrı insanların kulaklarına, oradan da gönüllerine doğru, dalga dalga yayılıyordu. Abdullah otobüsün arka kapısından içeri girdi. Elindeki küçük çantayı arka koltuklardan birine bıraktıktan sonra, aceleyle tekrar aşağı indi. Yolcu valizlerini bagaja yerleştiren muavine doğru yürüdü. Orta boylu, kumral, bıyıkları yeni terlemiş toy bir delikanlıydı. Hâlden anlayıp anlamayacağı konusunda tereddüde kapıldı. Ancak şansını denemekten başka da çaresi yoktu.

– Merhaba hemşehrim, dedi çekinerek.

– Buyur ağabey, dedi muavin, Abdullah'ın ellerinde valiz ararken.

– Otobüsü beş dakika oyalayabilir misin, hemen şurada akşam namazını kılıp gelsem.

Muavin, Abdullah'ı yukardan aşağı süzdükten sonra.

– Valla ağabey, dedi. Kirli ellerini, kirden rengini kaybetmiş gömleğine silerken. Hemen kalkıyoruz. Saatimiz doldu, bekleyemeyiz.

– Yaa kardeşim beş dakikadan gelirim.

– Yolda kıl ağabey.

– Akşam namazı çabuk geçer. Şimdi kılamazsam kaçırırım.

Muavine göre beş dakika gecikmenin bir sakıncası yoktu aslında. Hem adam belki yetiştirebilirdi. Ama olmaz demişti ya bir kez. Sözünü yemek de istemiyordu.

– Kusura bakma ağabey, bekleyemeyiz, dedi.

– Alt tarafı bir namaz, iki dakika geç kalksak ne olur sanki.

Aslında bir şey olmazdı. Fakat kaptandan korkuyordu. İşe yeni girmişti. Henüz huyunu kavrayamamıştı. Tanımadığı birisi için azar işitmek istemiyordu.

– Olmaz ağabey şoför kızar.

Kalın, kaba bir ses duyuldu yan taraftan.

– Ne var lan, yine ne tartışıyorsun müşteriyle.

İkisi de sesin geldiği yöne baktılar. Esmer, göbeği gömleğini yırtıp taşacakmış gibi öne sarkmış, kalın bıyıklı, orta yaşlı bir adam onlara doğru geliyordu. Muavin kaptanı görünce toparlandı.

– Bu yolcu namaz için izin istiyor Şahin abi. Ben de hemen kalkıyoruz, dedim.

– Tartışacak ne var lan bunda keriz. Varsın namazını kılsın adam.

Sonra da Abdullah'a dönüp;

– Hadi hemşehrim git namazını kıl da gel. Bize de dua et, bekleriz biz.

Abdullah namaz dönüşü otobüsteki yerini aldığında, yorgunluktan her tarafı kırılıyor gibiydi.

Otobüs homurdanarak Malatya garından ağır ağır kalkarken akşamın alaca karanlığı çoktan kaybolmuştu. Mercedes'in yanan farlarından çıkan kuvvetli ışık hüzmesi karanlıkları eritip ikiye böldü. Şahin Kaptan dikiz aynasından yolcuları kontrol etti. Kimi gazete okuyor, kimi de koltuğunu yatırmış uyumaya hazırlanıyordu. Kaptanın, dikiz aynasından kendisine baktığını gören muavin, hemen şoför mahalline yürüdü. Kaptan, muavinden su getirmesini istedi. İki gündür uykusuzdu. Daha dün gece seferdeydi. "Üst üste

iki gün, gece nöbeti olmaz ki." diye söylendi belli belirsiz. Suyunu içtikten sonra radyonun düğmesine dokundu. Bir uzun hava önce otobüs içindeki yolcularla tanıştı. Sonra da açık pencereden dışarı sarkarak, ağaçlarla, kuşlarla selamlaştı. Usanmıştı artık uzun yol şoförlüğünden. Şöyle temiz bir iş bulsa, parasına puluna bakmadan hemen kayacaktı.

Abdullah arka koltuklardaki yerini hiç sevmemişti. Cam kenarı ile iri yarı adamın arasında sıkışıp kalmıştı. Tekerin üstünde büzüldükçe büzülüyor, ayaklarını bile uzatamıyordu. Uyumaya çalışıyor fakat bir türlü beceremiyordu. Ticaret için geldiği Malatya'da bir an evvel işlerini bitirip memleketine dönmek için, gün boyu oradan oraya koşturup yorgun düşmüştü. Annesinden, bilhassa karısı ve küçük oğlu Osman'dan fazla ayrı kalmak istemiyordu. Annesi her yola çıkışında dua eder, devamlı; "Yolcuyum diye sakın namazı aksatma." diye tembihte bulunur, "Namaz, kimseyi yolda koymaz oğlum." derdi. Babası öldüğü günden beri iplik ve üstüpü pazarlama işlerinin tamamı kendi üzerine kalmıştı. Uykusuzluğun getirdiği stresten gözleri kızarmış, esmer yüzü gerilmişti. Umutsuzca muavine dönüp, arka camla koltukların arasındaki boşluğu işaret ederek:

– Şuraya biraz uzanıp uyusam ne olur hemşehrim, dedi.

Muavinin hayır diyeceğini sanıyordu. Ancak genç delikanlı, Abdullah'ın yüzüne gülümseyerek baktı. Biraz evvel hayır demiş, şoförden azarı yemişti. Yeni bir tartışma başlatmak istemiyordu.

– Geç ağabey, geç de rahatına bak. Uyu biraz.

Abdullah bu cevap karşısında şaşırmıştı.

– Sağ ol hemşehrim diyerek, yanındaki iri yarı adamdan müsaade isteyip, arka taraftaki boşluğa çıktı. Ceketini çıkarıp katlayarak başının altına yastık yaptı. Gözleri kendiliğinden kapanıp gitti.

302 Mercedes'in Malatya-Darende üzerindeki rampayı tırmanırken çıkardığı homurtu, rüzgârla birleşip gecenin nefesine

karışıyor ve dağların doruklarına doğru yol alıyordu. Şahin Kaptanın uykusuzluktan sık sık gözleri kapanıyor, başı öne düşüp düşüp kalkıyordu. Bir çoğu uyuduğu için yolcular durumun farkında bile değillerdi.

Uyku esnasında sağdan sola dönerken, Abdullah'ın ayağı muavinle kaptan arasında irtibat sağlayarak, inecek yolcuları bildirmek için kullanılan düğmeye değdi. Şoför, uyku sersemliği ile fren pedalına olanca gücü ile yüklendi. Koca otobüs, sarsılarak olduğu yere çakılıp kaldı. Yolcuların çoğu panikleyerek uyandı. Arka koltuklara çarpan Abdullah, acı ile gözlerini açtı. Bir an bilinçsizce etrafına bakındı. Uyuklayan muavin şaşkın şaşkın olup biteni anlamaya çalışıyordu. Şahin Kaptan açılmak için muavinden su istedi. Dışarısı zifiri karanlıktı. Gecenin nefesinden başka hiçbir ses duyulmuyordu. Şoför el frenini çekip, gelen suyla yüzünü yıkamak için aşağı indi. Aşağı iner inmez bir robot gibi olduğu yerde kaldı. Bir adım ötesi ölümdü. Otobüs yoldan çıkmış tam uçurumun eşiğinde durmuştu. Şoför Şahin yanına gelen muavine heyecanla sordu:

– Zile sen mi bastın?

Muavin yine bir hata yaptığını sanarak korku ve endişe ile:

– Yoo, dedi.

GÜLÜN MÜJDESİ

Yorgo Nikolav o gün sabah erkenden kalktı. Akşam erken yatmasına rağmen, bu gün gerçekleşecek mutluluğun hayallerini kurmaktan geç saatlere kadar uyuyamamıştı. Gözleri, uykusuzluğuna ve yorgunluğuna rağmen, bir bahar günü gibi ışıl ışıldı. İlk yazın, aydınlığı çabucak çoğalan sabahlarından biriydi. Gökyüzünün kül renkli, tül perdesi uçuşmaya başlamış; güneş ilk müjdeci ışıklarını yeryüzüne göndermişti bile. Az sonra, yakın akrabaları ve davetliler, kimisi ağırbaşlı, kimisi neşeli ve güler yüzlü olarak, mutlu günün heyecanı ile avluya dolacaklardı. Günler önce en ince ayrıntısına kadar hesaplamış, ertesi günkü düğün salonunu bile haftalar önce tutmuş, kafasında hep bu günün özlemini kurmuştu. Her şey mükemmel olmalı ve yıllarca dillerden düşmemeliydi. Bunun için de maddi varlığının çoğunu harcamış, bütün tanıdıklarını davet etmişti. Hayattaki tek evladının bu güzel gününe herkes şahit olsun istiyordu. Oğlunu hatırlamak yüreğini burktu. Nasırlaşmış bir yaranın, yeniden acıması gibi bir sızı duydu içinde. Yorgun gözleri, durmuş duvar saatine mıhlandı. Bakışlarındaki mana sanki saatin içini delip geçiyor, kendisini yıllar ötesine taşıyordu. Oğluna, küçük yaşlarda musallat olan bir hastalığı yenememişler, hangi doktora gittilerse çare bulamamışlardı. Peter'de çocukluğundan beri bir korku peydahlanmış, onun neticesinde de dilinde tutukluk oluşmuştu. Yalnızlıktan, olur olmaz şeylerden ve karanlıktan korkuyordu. Doktorlar psikolojik diyorlardı. Oğlunu alıp, Kumkapı ile Fener Patrikhanesi arasını yol edinmiş, onunla da yetinmeyip İstanbul'un bütün kiliselerini ziyaret

ederek Hz. İsa'nın ruhundan yardım dilemişti. İstanbul'da göstermediği papaz, bu uğurda dökmediği para kalmamıştı. Oğlunun hastalığına, küçükken karanlıkta gördüğü bir siyah kedinin parlayan gözleri sebep olmuştu. O nedenle kedileri pek sevmezdi. Hele bir siyah kedi gördü mü, şeytan görmüş gibi ürkerdi. Tek umudu oğlunun evlenmesiydi. Belki onunla ilgilenen, ona destek çıkan birisi olursa, yalnızlık duygusunu unutur, korkularını yenebilirdi.

O gün öğleye kadar, her şeyle tek tek ilgilendi. En küçük ayrıntıya kadar titizlikle inceledi, yemek masalarını kontrol etti, bardakları düzeltti. Hizmetçiye emirler yağdırdı. Hatta hiç yapmadığı hâlde, eksik bulduğu birkaç şey için karısı Melisa'nın kalbini bile kırdı. Evin avlusuna doğru ilerledi. Kazanların altı çoktan yanmış, yemekler neredeyse pişmişti. Peter, aşçı ile sohbet ediyordu. Gülerek yanlarına yaklaştı.

– Her şey hazır mı? Neredeyse davetliler gelir.

Aşçıdan önce Peter gülümseyerek:

– Bi biliyor musun baba, yeemekler ço çok nefis olmuş.

Oğlunun memnuniyeti Yorgo'yu sevindirmişti. İçini çekti. Şu tutukluk da olmasa, hep böyle mutlu olsa ne güzel olacaktı.

– Tabi oğlum, her şey senin için. Elbette güzel olacak.

Zoraki gülümsedi. Yüzü, içindeki sıkıntının aynası gibi asıktı. Oğlunda dünden bu tarafa en ufak bir değişiklik belirtisi yoktu. Oysaki dün, evliliğin getirdiği mutlulukla bazı şeylerin düzeleceğini ummuştu. Daha doğrusu yılların birikimi ile kendisini buna inandırmıştı. Yine de ümitli olmalıydı. Düğün daha yeni başlamıştı. Karamsar olmak için hiçbir neden yoktu.

Kapının belli belirsiz tıkırdadığını duydu. Mutlu günün ilk davetlisi gelmiş olmalıydı. Heyecanla kapıya yürüdü. Gelen, karşı komşuları Hatice Hanımdı. Kocası geçen sene trafik kazasında ölmüş, kendisi iki çocuğu ile dul kalmıştı. Davetliler arasında o yoktu. Acaba ne istiyordu?

– Hayrola komşu, ne istiyorsun?

– Biraz ateş almaya gelmiştim. Acaba bir kürek ateş verebilir misiniz?

Bu garip istek karşısında ne diyeceğini şaşırmıştı. Herhâlde bir şey pişirmek için lâzım olmuştur, diye düşündü. Kadının elindeki küreği alarak hizmetçiye uzattı.

– Şu küreğe ateş doldurup verin, dedi. Sonra karısı Melisa'nın yanına gitmek için içeri odaya doğru yürüdü. Melisa'nın gönlünü almalıydı. Biraz evvel gereksiz yere onu kırmıştı. Bu mutlu gününde, kimsenin kırılmasını, incinmesini istemiyordu.

Karısının gönlünü aldıktan sonra birlikte avluya çıktılar. Birkaç davetlinin geldiğini gören Yorgo, karısını yalnız bırakıp konuklarına doğru yürüdü.

– Aman efendim, ne iyi ettiniz de geldiniz.

Yorgo konukları ile ilgilenirken, yanına sessizce yaklaşan hizmetçi güç işitilen bir sesle:

– Biraz evvelki kadın geldi. Yine ateş istiyor efendim.

– Herhâlde biraz evvel aldığı ateş sönmüştür. Verin gitsin, dedi. Ama içini de bir şüphe kapladı. O harlı ateş neden sönsün. Ateşin çabucak sönebileceğine pek ihtimal vermiyordu, fakat onunla da ilgilenecek zamanı yoktu. Zira misafirler teker teker gelmeye başlamışlardı bile. Davetlilerle, hiçbir şeyi eksik etmemeye büyük özen göstererek ilgilendi, gülüp, neşelendi. Bu arada gözleri hep oğlunun üzerindeydi. Peter'in bütün hareketlerini takip ediyor, yüzündeki en küçük tedirginlik dahi Yorgo'nun yüreğini burkuyordu.

Davetliler sofraya oturmuş, yemekler yenmeye başlanmıştı ki, kapı tekrar çaldı. Hizmetçi kapıya doğru yürürken, Yorgo da onu gözleriyle takip ediyordu. Açılan kapıdan kapalı giysileri ile Hatice Hanım gözüktü. Yorgo, Hatice Hanımı görünce iyice şaşırdı. Kalkıp kapıya doğru yürüdü.

– Yine ne var komşu, diye çıkıştı.

Kadın, utangaç, mahcup, sıkılgan elindeki küreği Yorgo'ya uzatırken, güç işitilen bir sesle mırıldandı.

– Şey, yine ateş istemeye geldim.

– Biraz evvel almadın mı?

Hatice Hanımın suskun, ürkek bakışları Yorgo'nun gözlerinde eridi.

– Evet ama, diye kekeledi kadın. Nasıl desem bilmiyorum ki.

Yorgo üstelemedi.

– Peki peki, anlaşıldı. Şuna bir kürek daha ateş verin, dedi. Sonra arkasını dönüp misafirlerine doğru yürüdü. Yakın arkadaşları ile şakalaştı, gülüp eğlendi. Ama Hatice Hanımın üçüncü kez ateş istemesine de bir türlü akıl erdiremiyordu. Dul kadının ateşle ne işi olabilirdi. Hadi bir şeyler pişirmek için lâzım oldu diyelim. Peki ya arkası arkasına istenen bu ateşler de neyin nesiydi? Hadi birinci verilen ateş söndü diyelim. Ya ikinci? Sonra o harlı ateşlerin sönmesi mümkün müydü? Bu kadın ateşle ne yapıyor? Yorgo'nun içini bir merak ve şüphe kaplamıştı. Bir an boş verip misafirlerle ilgilenmek istedi, ama yapamadı. İçine düşen merak duygusu Yorgo'nun peşini bırakmıyordu. Hem kadının çocukları ateşle oynayıp, yangın falan da çıkarabilirlerdi. Şöyle sessizce çıkıp, bir kontrol etse hiç fena olmazdı.

Yorgo kimseye gözükmeden avlunun kapısından yavaşça dışarı çıktı. Sokağın karşısındaki binanın, zemin katında oturan Hatice Hanımın evine doğru yürüdü. Açık pencereden ağlaşan çocukların sesini duydu.

– Ne olur anne, çok acıktım. Bir kere daha iste.

– Hayır oğlum, bir daha isteyemem. Üç kere ateş istedim ki, pişen yemeklerden koktu diye, bana da verirler sandım. Ama beni anlamadılar. Yarına kadar şu kuru ekmeklerle idare edin. Yarın Kurban Bayramında Müslüman komşularımız et getirir.

Çocuğa cevap veren Hatice Hanımın yılgın sesini hemen tanıdı. Sessizce pencereye doğru yaklaştı. Sızlanan bir erkek çocukla, küçük bir kızın solgun yüzünü gördü. Çocuğun bakışlarındaki keder, Yorgo'nun yüreğinde bir yerlere doğru akıp gitti. Ağlayarak annelerine sarılmış çocuklar içini sızlattı. İki küçük çocuğuyla sarmaş dolaş olan incecik kadına, bir yabancı donukluğuyla bakakalmıştı. Önlerindeki sofra örtüsünde bir kaç parça ekmek vardı. Yorgo, yenilgiye uğramış insanların çökkünlüğü içinde, hızla oradan uzaklaştı.

Kahkahalarla, neşe içinde günün tadını çıkarmaya çalışan misafirlerin sesini duymadan, yüreğindeki acıyı içerilere doğru taşıyarak gördüklerini karısı Melisa'ya anlattı. Hizmetçiyi yanına çağırdı. Bütün yemeklerden bol miktarda yanına alarak kendisini takip etmesini söyledi. Yorgo karşı evin kapısını çaldığında, kalbi, içindeki acının ağırlığını çekemeyecek gibi çarpıyordu. Kapıyı açan Hatice Hanıma, mahcup, utangaç:

– Misafir alır mısın komşu, dedi.

Hatice Hanım şaşkınlıkla bir Yorgo'ya, bir de elleri dolu olan hizmetçiye baktı.

– Tabi, buyurun, diyebildi.

Yorgo hizmetçiye, ellerindekileri çocukların önüne bırakmasını işaret etti.

– Kusura bakmayın, size davetiye bırakmayı unutmuşlar. Şunları kabul edin.

Sonra elini cebine atıp bir miktar para çıkardı.

– Yarın sizin bayramınız. Çocuklara bir şeyler alırsınız.

Çocuklara baktı. Gözlerindeki sevinç pırıltıları Yorgo'nun yüreğini aydınlattı. Eğilip yanaklarından öptü, saçlarını okşadı. Hizmetçi yemekleri bırakıp çoktan çıkmıştı. Kendini yalnız hissetti. Hatice Hanımdan müsaade isteyip o da evden ayrıldı. Giderken pencerenin önünde gözükmeden durdu. Çocuklar sevinçten çırpınıyorlardı. Erkek çocuğu:

– Anne, ne iyi amca değil mi, dedi.

– Evet yavrum, dedi Hatice Hanım. Sonra da ellerini havaya açıp dua etmeye başladı.

– Allah da onu sevindirsin, ona hidayet nasip etsin. Rabbim oğluna iyilik versin.

Yorgo hafifçe gülümseyip, başını iki yana salladı. Misafirleri ile ilgilenmek üzere eve doğru yürüdü. O gün akşama kadar Yorgo'nun evinde yenildi, içildi, eğlenildi.

Yorgo ve karısı odalarına çekildikleri zaman, gökyüzünün gri rengi kaybolmuştu. İstanbul'un üzerine serpilen ve bir inci gibi parlayan yıldızlar, gökyüzündeki yerlerini çoktan almışlardı. Pijamalarını giydikten sonra, yorganı açıp yatağa sokuldu. Bütün günün ezici yorgunluğundan sonra yumuşak yatak onu öylesine sarmıştı ki, hemen gözlerini yumup uyumak istedi. Çok geçmeden de kirpik uçlarından beynine doğru yayılan tatlı bir uyuşukluk bütün bedenini kapladı.

Kazanları kurduğu ocaklar birer gül bahçesine dönmüştü. Rengarenk güller öylesine güzel açmışlardı ki, onlara doğru yürüdü. O anda nereden geldiğini anlayamadığı, ak saçlı, kır sakallı, uzun boylu, beyaz yüzlü bir adam, güllerin yanında belirdi. İçlerinden en güzelini seçip, gülümseyerek Yorgo'ya uzattı. Uzattığı beyaz gül, Yorgo'ya gülüyordu. Gülü aldığı an, yıldızlara doğru uçtuğunu sandı.

Sabahleyin, düğünün son perdesini tamamlamak için işe başladıklarında, gece gördüğü rüyanın etkisinden hâlâ kurtulamamıştı. Kendisini etkileyen bu güzel rüyayı karısına anlatıp anlatmamakta tereddüt etti. Bir ara anlatmaya karar verdiyse de, o günün telaş ve heyecanı ile unuttu.

***

Aradan bir ay kadar geçmişti. Bu süre zarfında oğlu Peter'de elle tutulur gözle görülür bir iyileşme belirtisi hissedilmiş; ne bir

tutukluk, ne de en ufak bir korku emaresi görülmemişti. Her geçen gün, gözle görülür derecedeki iyileşmeden dolayı, karısı da, kendisi de, bu düzelmenin evlilikten mi, yoksa Hatice Hanımın o günkü duasından mı kaynaklandığını, nazar değer korkusu ile birbirlerine dahi sormaktan çekiniyorlardı. Ama bu bir gerçekti. Yıllarca doktor doktor gezdirdiği, kiliselerde papazlara okuttuğu oğlunda, eskiye nazaran belirgin bir düzelme görülüyordu.

– Sizi bir adam arıyor.

Gelini Meri'nin sesiyle düşüncelerinden ayrıldı. Odadan çıkıp, dış kapıya doğru yürüdü. Kendisini bekleyen, ak saçlı, kır sakallı, uzun boylu, beyaz yüzlü, beyaz elbiseli bir adamla karşılaştı.

– Yorgo Nikolav siz misiniz?

Hiç tanımadığı adama şaşkınlıkla baktı. Bu yüzü bir yerden tanıyor gibiydi.

– Buyurun benim.

– Sizinle özel olarak görüşebilir miyiz?

Yumuşak, tatlı, etkileyici bir sesi vardı. "Ne hakkında görüşeceğiz?" deme ihtiyacını bile hissetmeden, içeri buyur etti. Odaya girdikleri zaman, karısına ve gelinine öbür odaya geçmelerini işaret etti. Karşılıklı koltuklara oturdular. Merakla adamın söyleyeceklerini bekliyordu.

Adam tedirgindi, söze nasıl başlayacağının kararsızlığı okunuyordu yüz hatlarında.

– Efendim ben müslümanım, adım da Ahmet.

– Biliyorum, simanızdan ve kıyafetinizden anlamıştım.

Orta yaşlı adam, fazla üstelemeden konuşmasını sürdürmek istedi. Yorgo ise adamı nereden tanıdığını bulmaya çalışıyordu.

– Bu yıl hacca gittim. Memleketime döndükten sonra da, ilk işim sizi aramak oldu.

– Afedersiniz ama, siz beni daha önce tanıyor muydunuz ki arama ihtiyacını duydunuz?

– Hayır, sizi ilk defa görüyorum. İsminizi, adresinizi bile bilmiyordum.

Yorgo iyice meraklanmıştı. Nasıl olmuş da ismini ve adresini bilmediği hâlde kendisini bulabilmişti. Sonra kapıda ilk karşılaştıklarında ismiyle hitap etmemiş miydi?

Yorgo'nun iyice meraklandığını hisseden Hacı Ahmet Efendi, sakince konuşmaya başladı. Sesi yine yumuşak ve etkileyici idi.

– Merakınızı ve şaşkınlığınızı anlıyorum. Ben de ilk kez o rüyayı görünce böylesine şaşırmış ve meraklanmıştım. Beni dinlerseniz umarım anlarsınız. Hacda Arafat'ta, yani kurban bayramından bir gün önce, vakfe duasından sonra ezginliğin ve sıcağın etkisi ile uyumuşum. O kısacık uykunun arasında bir rüya gördüm.

Sözün burasında bir an sustu. Yorgo'nun gözlerinde anlık bir şimşek çaktı. Adamı nereden tanıdığını şimdi çıkarmıştı. O gece gördüğü rüyada kendisine gül veren adamdı bu. Kalbi çarpmaya başladı. Rüyasında gördüğü adam, kendisini hiç tanımadığı hâlde gelip onu bulabilmişti.

Hacı Ahmet Efendi gözlerini yumdu. Derin bir iç geçirdi. Sanki yeniden o günü yaşamanın erişilmez mutluluğu yayılmıştı üzerine. Gözlerini açtığı zaman kirpiklerinde beliren iki damla yaşı saklama ihtiyacı dahi duymadan konuşmasına devam etti.

– Rüyamda iki cihan güneşi, bütün insanlığın kurtarıcısı, rahmet peygamberi Hz. Muhammed (s.a.s.)'i gördüm.

Yeniden sustu. Cebinden bir mendil çıkarıp gözlerinde iyice belirginleşen yaşı sildi. Yorgo adamı şaşkınlıkla seyrediyordu.

– Lütfen kusurumu bağışlayın. O anı yeniden yaşamanın anlatılamaz heyecanını duyuyorum. Aslında bana göre bu bir rüya değil. Çünkü şeytan kesinlikle onun kılığına giremez. Neyse uzatmayalım. Bana sizin adınızı ve adresinizi verdi. Sonra git ona benden selam söyle, dedi. Size Resullulah'ın selamını getirdim.

Yorgo bu sözü duyar duymaz, yüreğinin ta derinliklerinden çıkan tatlı bir sıcaklığın, vücudunun en ücra köşelerine kadar yayıldığını hissetti. Ne diyeceğini şaşırmıştı.

– Ama, dedi. Ama, sizin peygamberiniz bana neden selam göndersin. Sonra biliyorsunuz ben hıristiyanım.

– İşte bunu birlikte bulacağız. Bizim peygamberimiz size selam göndermişse mutlaka bir sebebi vardır. Bu rüyadan sonra ben de merak içerisinde kıvranıp durdum. Evime varır varmaz, daha çocuklarımla doğru dürüst bir hasret gidermeden, ertesi gün Kayseri'den yola çıkıp geldim. Mutlaka Allah'ın rızasını kazanacak büyük bir iyilik yaptınız. Lütfen bunu bana söyleyin.

– Fakat ben. Nasıl olur bilemiyorum ki?

– Hafızanızı bir yoklayın.

Yorgo'nun aklına komşusu Hatice Hanım geldi. O günü yeniden yaşadı. Tereddütle o gün olanları adama anlattı.

Hacı Ahmet Efendi gülümsedi. Gözlerini yumarak kısa bir âyet okudu ve sonra da mealini açıkladı.

– Allah, âyeti kerimede, "Ey Ademoğlu. Benim rızamı kazanmak gayesiyle yetim ve dulları koruyanları, benim gölgemden başka bir gölge olmadığı günde, kendi gölgeme alırım." diye buyuruyor. İşte seni yüce peygamberin selamına mahzar eden olay budur. Tebrik ederim dostum.

Yorgo'nun içini tatlı bir sarhoşluk sarmıştı. Şimdiye kadar hiç duymadığı, tanımadığı bir huzur bütün bedenini kaplamıştı. Demek oğlunun iyileşmesindeki sır buymuş. Hatice Hanımın o gün yürekten gelerek yaptığı dua. Ne tuhaf, yıllarca papazlardan bulamadığı şifayı, bir dul kadının duası ile bulmuştu. Yine ne tuhaf ki yıllarca Hz. İsa'dan yardım dilemiş, ama bir kere bile ondan işaret alamamıştı. Buna karşılık, bir dul kadını sevindirdiği için Müslümanların peygamberi ona selam göndermişti. "Tanrım, sen bana doğru yolu göster." diye mırıldandı. Sanki güneşten bir parçanın kopup, yüreğine doğru aktığını hisseder gibi oldu. Sarılıp adamın ellerini öptü.

HACDA ZİYAFET

Bir kısım hacılar, Ravza-ı Mutahhara'da kıldıkları ikişer rekat tahiyyatül mescit ve şükür namazlarının ardından, Peygamber Efendimizin (s.a.s.) kabrini ziyaret etmişlerdi. Gönülleri, kutsal bir görevi yerine getirmenin huzuru ile doluydu. Kalplerinin en derin, en ulaşılmaz ücra köşelerine sanki ırmaklar akmıştı. Yüreklerindeki en paslı kirlerden dahi arınmış olmanın getirdiği rahatlıkla, Mescid-i Nebevi'den çıkmış, hemen yanındaki Ravza-ı Mübareke denilen kısmın, gölgelik bir yerinde dinleniyorlardı. Gölgede olmalarına rağmen, kızgın güneşin etkisi, onları perişan ediyordu. Hacı Ahmet Efendi, mendiliyle yüzünde biriken ter tomurcuklarını sildi. Yanındaki zemzem şişesini tepesine dikti. Sağ yanında oturan Zavzacı Mehmet Ağaya dönerek:

– Allah tekrarını nasip etsin Hacı, dedi.

Zavzacı Mehmet Ağa başını salladı:

– Amin, cümleyle birlikte...

Sonra gülerek Kunduracı Hasan Efendiye takıldı:

– Ne düşünüp duruyorsun Hasan Efendi; yoksa dükkâna mı takıldı kafan?

Kunduracı Hasan Efendi, gözlerini yolun karşısındaki Cennetül Baki'den ayırarak, yeni bıraktığı sakalını kaşıdı.

– Yoo hayır, dükkânı çocuklara bıraktım, onlar idare ederler de... Hayırdır inşallah, bugün rüyamda anamı gördüm. Gelirken hasta bırakmıştım. Ölmüş olmasın.

– Hayra yor, hayır olsun. Sağlığına işarettir inşallah.

– Amin, Hacı Efendi, amin.

Orada oturan hacıların bakışları Ahmet Efendiye kaydı. Gözlerinden süzülen yaşları mendili ile kurulamaya çalışıyordu. Bir süre sessizce Ahmet Efendiyi seyrettiler. Gözlerindeki yaş, giderek sesli bir ağıta dönüşmüştü. Dayanamayıp sordular.

– Hayırdır Hacı Efendi.

Hacı Ahmet Efendi içini çekerek hafifçe gülümsedi.

– Yok bir şey. Yarın döneceğimiz aklıma düştü de, Resulullah Efendimizden (s.a.s.) ayrılmanın acısı şimdiden içime oturdu. İnanın bana Hacı Efendiler, çocuklarımdan ayrılırken hiç üzülmedim, hiç de ağlamadım. Lakin buna dayanamıyorum. Ama gitmek zorundayız. Ne tuhaf değil mi? Hac farizasını yaparken, evimiz, memleketimiz hiç aklımıza bile gelmedi de, şimdi oraları düşünmeye başladık. Bu da Rabbimin bir hikmeti olsa gerek.

Hasan Efendinin yüzündeki üzüntü kaybolmuş, yerini hafif bir gülümsemeye bırakmıştı. Başını tasdik anlamında sallayarak:

– Doğrusun, Ahmet Efendi, dedi. Buranın çekiciliği bir başka oluyor. Mıknatıs gibi bir şey. Mesela bu kadar güç, bu kadar eziyetli bir yolculuk, gittiğin başka bir yer olsun, bir daha gitmeye tövbe edersin. Ama burası öyle değil. Onca yorgunluğa ve sıkıntıya rağmen, seneye nasıl yapıp da tekrar gelebilirim diye düşünüyorum.

Hacı Ahmet Efendi, sağ eliyle midesini sıvazladı. Açlığa pek tahammül edemeyen bir bünyeye sahipti.

– Ben iyice acıktım. Siz acıkmadınız mı?

Ahmet Efendiyi tasdik edercesine söylendiler:

– Ne yiyelim?

Ahmet Efendi, bu kez muzipçe gülümsedi.

– Şimdi şurada, yoğurtlu, sumaklı bir Kayseri mantısı olsa, yemez misiniz?

Hepsi birden gülüştüler.

– Şimdi mantıyı nereden bulalım, dedi Zavzacı Mehmet Ağa.

Kunduracı Hasan Efendi içini çekti:

– Nerden söyledin? Şimdi benim de canım istedi.

O ana kadar, bir kenarda sessizce onları dinleyen Cemil Baba, yerinden yavaşça kalktı. Onun kalktığını gören Zavzacı Mehmet Ağa seslendi.

– Nereye gidiyorsun Cemil Baba?

– Kayseri'ye mantı yemeye.

Sonra da hızlı adımlarla, telefon kulübelerinin o tarafa doğru yürüyüp, kalabalıkların içinde kayboldu.

Cemil Baba, bütün Kayserililerin tanıdığı, sevdiği bir insandı. Bazen muzip, bazen de insanı düşündüren sözleriyle bütün Kayseri halkının gözünde ayrı bir yeri vardı. Elinden hiç düşürmediği boya sandığı ve her zaman aynı ama temiz kıyafetleriyle halkın arasında gezer, kimsenin beklemediği bir anda, içinden geçirdiklerine cevap verir, bazen de "Konuşmam yasak." deyip başından savardı. Çoğu kez de şifreli cevaplarla, yolunu bekleyenlerin akıllarını karıştırırdı. Sandığında hiç eksik olmayan mavi boncuğu, isteyen ve yolda rastladığı herkese dağıtır, onlarla ilgili bir şeyler söylerdi. Bu yüzden adı, Mavi Bocuklu Cemil Babaya kadar çıkmıştı. Bazen de tanıdığı kişilere, zengin, fakir ayırmaksızın ekmek götürüp verirdi. Onun hakkında, kimi meczub, kimi veli, kimi de deli diye düşünürdü.

Kunduracı Hasan Efendi, Cemil Babanın arkasından uzun süre baktı. Kayseri'deki dükkânına sık sık uğrayarak, ekmek bırakır; "Bunu hastana götür yesin." derdi. Evine hiç girip çıkmadığı hâlde, anasının hasta olduğunu nasıl bildiğine bir türlü akıl erdiremez; Cemil Babanın ermişlerden olduğuna hükmederdi.

Hacı Ahmet Efendi, dizlerini ovuşturarak.

– Cemil Babayı kızdırdık herhâlde, dedi.

Zavzacı Mehmet Ağa, alnındaki ter damlalarını mendiliyle silmeye çalışırken:

– İyi ama Hacı Efendi, dedi; sen de şu mübarek topraklarda mantı ziyafeti düşünüyorsun. Baksana, Hacı Cemil kızgınlığını belirtmek için "Kayseri'ye mantı yemeye gidiyorum." dedi.

Hasan Efendi, hafifçe güldü:

– Onun işine akıl ermez, dedi. Bir keresinde hava günlük güneşlikken, Hunat Cami'si cemaatine, "Yağmur yağıyor, yağmur. Hepiniz ıslanıyorsunuz!" demişti de, çoğu gülmüştü. Hâlbuki , Yağmur rahmet değil mi, Hacı Efendiler?

Hacı Ahmet Efendi, Cemil Babayı kaçırdığına üzülerek:

– Bir mantı olsa kötü mü olurdu, dedim. Bunda kızacak, ne var sanki?

Sözünü tam bitirmişti ki, karşıdan elinde bir tepsi mantı ile Cemil Babanın geldiğini gördü.

– Bak işte, Cemil Baba mantı getiriyor.

Hepsinin de yüzü renkten renge girmiş, şaşkınlıklarını gizleyememişlerdi.

– Mantıyı nereden buldun, Hacı Cemil?

Cemil Baba, bir tepsi mantıyı önlerine koyarken, net bir cevap vermekten kaçınır gibiydi.

– Hem mantı istersiniz, hem de nereden buldun, dersiniz.

Cemil Babanın kızmasından korktukları için, fazla üsteleyemediler. Herhâlde ailece gelen Kayserili hacılardan birinden istemiştir, diye düşündüler. Cemil Baba mantıyı koyduktan sonra, geldiği yöne doğru yürümeye başladı. Bir an gitmekten vazgeçmiş gibi durdu. Geri dönerek,

Hacı Ahmet Efendiye seslendi:

– Giderken tepsiyi evine götür, dedi.

Sonra yeniden kalabalıkların içinde kaybolup gitti.

Mantı ziyafeti bittikten sonra, Zavzacı Mehmet Ağa:

– İyi ama, bu tepsiyi ne yapacağız, dedi.

Kunduracı Hasan Efendi, Cemil Babanın kerametlerini duyduğu için, onun her hareketinde bir hikmet olduğuna inanan birisiydi. Kendinden emin bir vaziyette:

– Tepsiyi Ahmet Efendi evine götürecek, dedi. Cemil Baba böyle dediğine göre, bir sebebi vardır.

Hacı Ahmet Efendi, konunun üzerinde fazla durmadı. Tepsiyi eşyalarının arasına yerleştirdi. Ülkesine dönmeden önce, biraz hediyelik eşya ve hurma alması gerekiyordu. Yavaş yavaş toparlandı. Uçaklarının kalkmasına 24 saat kalmıştı.

– Ben biraz alışveriş yapacağım; sonra da hurma pazarına gideceğim. Akşam otelde görüşürüz, dedi.

Kunduracı Hasan Efendi gülümsedi. Güldüğü zamanlar alnındaki kırışıklıklar iyice belirginleşiyordu.

– Ben de elektronik cihazlara bakacağım. Torunlarım atari midir nedir, ondan isteyip duruyorlardı.

Hep birlikte alışveriş yapmak üzere Kurban Caddesine doğru yürüdüler.

***

Hacı Ahmet Efendinin evi, gün boyu hayırlı olsuna gelen misafirlerle dolup taşmıştı. Akşam Hacı Sofrası da bir hayli kalabalıktı. Yatsı namazının ardından, yavaş yavaş misafirleri gönderdikten sonra, koltuklardan birine oturdu. Sandalyelerden birini çekip, ayaklarını uzattı. Hâlâ üzerindeki yorgunluğu atamamıştı. Büyük kızına bir kahve yapmasını söyledi. Bir aydır Türk kahvesini özlemişti. Gözleri bir noktaya takılıp, düşünceleri yeniden Kâbe'ye doğru kaydı. Arafat'a çıkışını, Merve ile Safa arasındaki gidiş gelişini ve Beytullah'ı tavaf ederken iri yarı zencilerin arasından cılız bedeniyle nasıl sıyrıldığını hatırladı. Orada bu kadar yorulduğunu hissetmemişti. Oysa buluttan nem kapan bir bünyesi, fazla yol yürüyemeyen varisli bacakları vardı. Hafifçe

gülümsedi. "Hangi ev sahibi, misafirine eziyet eder ki…" diye mırıldandı belli belirsiz. Şimdiye kadar gidenlerin anlattıkları ne kadar doğruymuş meğer. Anlatılmakla anlaşılmıyor. Mutlaka o havayı teneffüs etmek, o duyguları yaşamak gerekirmiş. Seneye bir kez daha gidebilmenin imkânlarını şimdiden araştırmalıydı. Hem bu kez hanımını da birlikte götürmeliydi.

– Baba kahven...

Kızının sesiyle düşüncelerinden ayrıldı. Ayaklarını sandalyeden çekip kahvesini aldı. Höpürdeterek kocaman bir yudum çektikten sonra:

– Sağ olasın kızım, dedi. Çoktandır özlemişim mübareği. Annen ne yapıyor içerde?

Seneye birlikte gideceklerinin müjdesini şimdiden vermek istiyordu.

– Hele bir yanıma gelsin.

– Getirdiğin eşyaları yerleştiriyor baba.

O sırada hanımı, elinde Hacı Ahmet Efendinin getirdiği mantı tepsisi ile söylenerek içeri girdi.

– İlâhi Hacı Efendi, bu tepsi sende ne geziyor? Geçen komşular bizdelerdi. Hep birlikte mantı yapmış yiyorduk. Cemil Baba geldi, mantı istedi. "Herhâlde fakir birine götürecektir." diye bu tepsiyle mantı vermiştim. Şimdi senin eşyalarının içinden çıkıyor.

Hacı Ahmet Efendinin içtiği kahve, anlık bir hayretin getirdiği şaşkınlıkla elinden döküldü. Yudumu boğazına takılıp kaldı. Güç işitilir bir sesle, "Allahuekber" diyebildi.

KARANLIĞA DOĞAN NUR

Tülin, kendisine geldiği an, vücudunda bir ağırlık hissetti. Kıpırdamak istedi, başaramadı. Yüz üstü yattığı yerden, ellerinin yardımı ile kalkmaya çalıştı. Yapamadı. Hâlsiz yere bıraktı kendisini. Üstüne düşen şeyin ağırlığı gittikçe artıyor, kalçasından bacaklarına doğru bir hissizlik yayılıyordu. Her taraf zifiri karanlıktı. Etrafı dinledi. Ortalığa sanki bir ölüm sessizliği hâkimdi. Ürperdi. Bilinçsiz bir korkuya kapıldı. Bulunduğu yerden bir an önce kurtulmak istedi. Bütün kuvvetini toplayarak vücudunu çekmek istedi. Ancak, güçsüz bedeni üzerindeki ağırlığı atmaya kâfi değildi.

Telaşla:

"Kimse yok mu?" diye bağırdı.

Cılız sesi odanın karanlığında boğulup kaldı. Etrafa göz gezdirdi. Hiçbir şey göremiyordu. Kabir karanlığı, bu olsa gerek, diye düşündü. Kendini bir mezarın içinde sandı. Kalkamıyor, doğrulamıyor ve kımıldayamıyordu.

Bir kere anneannesi anlatmıştı. Ölünce insanın üzerine bir sal kapatıp, toprakla doldururlarmış.

Soğuk soğuk terlediğini hissetti.

"Allah'ım ölmek istemiyorum." diye söylendi.

Kendini toparlayarak, olayı hatırlamaya çalıştı. Her şey bir anda olmuştu. Annesi mutfakta akşam yemeğini hazırlarken, Tülin de ders çalışıyordu. Belediyede çalışan babası henüz gelmemişti.

Bir anda yerin ayaklarının altından kaydığını sanmıştı. Oturduğu koltuk odanın içinde geziniyor, duvar sanki üstüne doğru geliyordu. Düzce, yerin altından gelen bir gürültü ile yıkılıyordu. Birden kalkıp kapıya doğru kaçmaya çalıştığını hatırlıyordu. Sonrası...

Sonrası çıldırtan karanlıklar.

Ne kadar zaman geçtiğini bilemiyordu. Karanlığa alışmak için gözlerini bir müddet yumdu. Açtığı zaman, odanın içindeki kırık dökük eşyalar şekillenmeye başladı. Her taraf toz toprak içindeydi. Üzerine bir dolap düşmüş, bu belki de ölümden kurtulmasına vesile olmuştu. Dolabı üzerinden itebilse, bir hayli rahatlayacaktı. Ama bu güçsüz bedeni ile itelemek şöyle dursun, kımıldatamıyordu bile. Yine anneannesinden dinlemişti:

"Sen bir kere Allah dersen, o sana on kere buyur kulum der."

İçten, yürekten gelen bir sesle "Allah" dedi.

Sonra mırıltılar hâlinde "Allah, Allah, Allah, Al..."

Kendinden geçmişti.

Tekrar kendine geldiği zaman, annesi aklına düştü.

"Ah anacığım" diye geçirdi içinden.

Kurtulabilmiş miydi acaba? Şimdi yanında olsa teselli eder, ağzına bir yudum su verirdi. Anneannesi:

"Allah'ın kullarına olan merhameti, anne şefkatinden binlerce kat fazladır." derdi.

Gözleri doldu. Fısıltı ile yeniden "Allah" demeye başladı.

Açlık bir tarafa ama susuzluğa hiç dayanamıyordu. Ramazanda açlıktan çok susuzluktan şikâyet ederdi. Annesi bazen:

"Ders çalışamazsın, oruç tutma istersen." derdi.

Fakat o, ölen anneannesinin etkisi ile diretir:

"Tutacağım." derdi.

Ah şu susuzluk...

Bir dayanabilse.

“Neden dayanamayacakmışım?” diye söylendi kendi kendine. “Tut ki bu gün orucum.”

Yine anneannesi:

“Oruçlu için iki sevinç vardır. Biri, akşam iftar ettiği an, diğeri öbür dünyadaki sevincidir.” derdi.

Ya kendisinin iftarı ne zaman?

Çıkabilecek miydi buradan?

“Ah anacığım, şimdi yanımda olsaydın ne vardı.”

Birden aklına gelerek mutfaktan yana bağırdı.

– Anne! Neredesin?

Sesi karanlıkları yırtar gibi dalga dalga dağıldı.

“Kızım... Yavrum…” diye bir ses duydu mutfaktan yana. Gülerek ağlamaya başladı. Annesinin sesiydi bu. Şimdi bir çocuk gibi ağlıyor bir taraftan da:

“Susadım.” diye bağırıyordu.

Küçükken de böyleydi. Annesi, ona en çok muhtaç olduğu bir zamanda çıkar gelir, bütün korkularını dağıtırdı.

Tatlı, yumuşak, müşfik bir sesle annesi:

“Biraz sabret geliyorum yavrum.” dedi.

Annesinin sesi kâbuslarının üzerine bir ışık gibi yayıldı, bir müjde gibi bütün yalnızlıklarını sildi. Biraz sonra, mutfaktan yana duvarın taşları oynamaya başladı. Açılan delikten annesi gözüktü. Elinde bir pet şişe su vardı. Her tarafı toz toprak içindeydi. Sürüne sürüne Tülin’e yaklaştı. Bir anne şefkati ile saçlarını okşadı. Getirdiği suyu kızına içirdi. Tülin bir şişe suyu içtikten sonra gülerek annesine baktı. Sesi titriyordu, hâlsizdi.

– Anne çok korkuyorum, dedi.

Annesi kızının saçlarını okşamaya devam ediyordu.

– Korkma kızım kurtulacaksın, dedi. Sonra da Tülin’in üzerindeki dolabı var kuvveti ile iteledi. Dolap yana doğru kaydı. Tülin rahat bir nefes aldı. Annesi elinden tutup çekmeye başladı.

Tülin, biraz daha çabaladıktan sonra dolabın altından kurtulup çıktı. Elleri ile bacaklarını ve vücudunun muhtelif yerlerini yokladı. Kanayan yarası ve ağrıyan bir yeri yoktu. Şimdi iyice rahatlamıştı. Dolaba sırtını dayayarak oturdu. Annesine dönüp:

– Seni Allah gönderdi, dedi.

Annesi hafifçe gülümsedi:

– Evet kızım.

– Birlikte kurtulacağız anne.

Annesi gülümsedi.

Aradan ne kadar zaman geçti bilemiyordu. Kazma ve kürek sesleri işittiğinde birilerinin onları kurtarmak için geldiğini anladı. Hızla

"Buradayım!" diye bağırdı.

Ancak sesini kimseye duyuramadı. Kazma ve kürek sesleri hızlanmaya başladı. Biraz ilerilerindeki duvarın taşlarının oynadığını görür gibi oldu. İri bir taşın düşmesi ile gün ışığı, karanlığa bir nur gibi doğdu. Açılan delikten içeri doğru bakan bir yüz belirdi. Sonra da: "Sesimi duyan var mı!" diye bağırmaya başladı.

Tülin, bu defa olanca gücü ile haykırdı.

"Buradayız!"

Dışarıdaki ses:

– Bir ses duydum. Galiba birileri var, dedi.

Bir müddet sonra açılan delik büyüdü. Tülin önce annesini çıkarmak istedi. Ancak annesi kızını dışarı doğru iterek:

– Hadi kızım, önce sen çıkacaksın, dedi.

Adamlar Tülin'i yavaşça dışarı çektiler. Bir alkış tufanıdır koptu. Genç kızı itina ile sedyeye yatırdılar. Birisi:

– Kıza su verin, dedi.

O anda, sedyenin yanındaki adamların arasında babasını gördü.

– Hayır, ben içerde su içtim baba. Siz annemi kurtarın. Annemi...

Adam yorgun ve bitkindi. Ağlayan gözlerle kızına baktı uzun uzun.

"Anneni üç gün önce toprağa verdik kızım" diyemedi.

KUTLU YOL

Vakit öğleye yaklaşıyordu. Güneş iyice yükselmiş, etrafı boğucu bir sıcaklık kaplamıştı. Gökyüzünde bir tek bulut bile yoktu. Dağlardan, tepelerden sanki bir buğu yükseliyor, çevreye perde perde yayılıyordu. Eski model Magirus otobüsün içindeki yolculardan bir kısmı tespih çekiyor, bir kısmı dua ediyor, bir kısmı da otobüsün camından uçsuz bucaksız çölü seyrediyordu. Sıcağın ve ter kokusunun etkisi ile bunalan bazı yolcular da, "Bu araba daha hızlı gidemez mi?" diye mırıldanıyorlardı.

Medine'den Mekke'ye doğru normal bir hızla giden otobüsün Mısırlı kaptanı söylenenlerin hiçbirini anlamıyordu. Bazen uyuklar gibi sessizleşiyor, bazen de kendi kendine Arapça ilahiler mırıldanıyordu. Camdan dışarıyı seyreden Rahmi Efendi, sıcaktan bir hayli etkilenenlerdendi. Alnında ve burnunun ucunda biriken ter damlaları aşağı doğru süzülüyor, oradan da dudaklarının arasından ağzına sızıyordu. Yanındaki adama dönerek:

– Abdest tazelemek için bir yerde duracak mıyız acaba, diye sordu.

– Biraz sonra Milkat sınırı var, ihrama girmeyenler için orda duracağız.

Rahmi Efendi bu haberle biraz rahatladı. Ancak böğründeki ağrı otobüs salladıkça daha da belirginleşiyordu.

Bir ay kadar önceydi. Bir sabah ani bir ağrı ile uyanmıştı. O gün gittiği doktorun bir kısım tahliller istemesi ve bu arada geçen

ağrıların da etkisi ile üzerinde durmamış, kutlu yolun hazırlıkları ile uğraşmıştı. Tahlilleri yaptırmayı ihmal etmemesini söyleyen yakınlarına da:

"Beni davet eden ev sahibi, misafirine eziyet etmez" demişti.

Türkiye'den çıkarken de iyice düzeldiğini hissediyordu. Eliyle gayri ihtiyarî böğrünü tuttu. Medine'de hiçbir şeyi yoktu.

"Mekke'ye giderken sırası mı şimdi!" diye geçirdi içinden.

– İlk defa mı hacca gidiyorsunuz?

Yan koltuktaki adam gülerek sormuştu.

– Evet, ya siz?

– Geçen sene umreye gelmiştim.

– Maşallah, desene tecrübelisiniz.

– Valla hemşehrim buralara doyum olmuyor.

– Haklısın, ben şimdiden Resulullah (s.a.s.)'ı özledim bile. Bir de hayırlısıyla hac farizasını yerine getirebilseydik.

– İnşallah o da olur hemşehrim. Az sonra duracağımız yerde Resulullah Efendimizin veda haccında ihrama girdiği yer olan Abar-ı Ali denilen yerdir. Orada abdest alır, iki rekat da ihram namazı kılarsın.

Kısa tanışıklık esnasında kendi guruplarından olmayan adamın adının Salih olduğunu, Kayseri'de manifaturacılık yaptığını öğrenmişti. Gözleri otobüse binerken bir ara rastladığı tanıdık bir simayı aradı. Otobüsün arkalarında yan sıralarda oturan kır sakallı, orta yaşın üzerindeki adamı gördü. Dudakları kıpır kıpır, kendi hâlinde, sessizce oturuyordu. Onu hiç böyle beyazlar içinde ihramlı olarak görmemişti. Üzerinde daima kalın ceketi, yanında da kendisiyle özdeşleşen, mavi boncuklarını da koyduğu boya sandığı olurdu. Kayseri'de onu bilmeyen tanımayan yoktu. Kimilerine göre deli, kimilerine göre veli, kimilerine göre de meczuptu. Ama ne olursa olsun bir Allah dostu olduğu kesindi. Cemil Baba ile aynı otobüste Kâbe'ye gitmek büyük saadetti. Manifaturacı Salih'in kolunu dürterek:

– Cemil Babayı gördün mü, dedi.

– Gördüm ya, arkada oturuyor. Onun kerametini çok görenler olmuş, ama ben görmedim.

Uyuklama esnasında Otobüsün Zulhuleyfe'ye geldiğini fark eden Mısırlı şoför, bütün kuvvetiyle frene bastı. Sanki frene değil de Rahmi Efendinin böğrüne basmış gibiydi. Ani bir feryatla bağırdı Rahmi Efendi:

– Yandım anam!

Otobüsteki bütün yolcular ayağa fırladı. Kaza olduğunu sanmışlardı. Herkes şaşkınlıkla sesin geldiği tarafa baktı. Rahmi Efendi otobüsün koltuğunda kıvranıyor, bir taraftan da acılar içinde bağırıyordu. Yanındaki manifaturacı Salih Efendiye güçlükle;

– Böğrüme sanki bıçak saplanıyor. Mahvoluyorum, diyebildi.

Birkaç hacı adayının yardımı ile otobüsten indirip bir tarafa yatırdılar. Revirden getirdikleri doktorun damardan yaptığı iğne de fayda etmemişti. Rahmi Efendi görülmemiş bir şekilde sancıdan kıvranıyor, bas bas bağırıyordu. Manifaturacı Salih Efendi çaresizlik içinde sağa sola bakınıyordu ki, Cemil Babayı gördü. Yanına yaklaşıp;

– Aman Cemil Baba dua et, adamın haccı yarım kalacak.

Cemil Baba Manifaturacı Salih Efendiyi şöyle bir süzdükten sonra:

– Dua edeyim, sen de görmediklerini gör, dedi.

Ellerini açıp dudakları arasından anlaşılmayan bir sesle dua etti. Salih Efendi, yol arkadaşının yanına döndü. Hâlâ acıyla kıvranıyordu. Çok az bir zaman geçmişti. İlerden uzun boylu, iri yarı bir Arap, kalabalığı yararak yanlarına geldi. Hiç konuşmadan Rahmi Efendiyi dizine yatırdı. Katı bir mayiyi, elindeki kapta bulunan sıvı ile iyice karıştırdı. Sonra Rahmi Efendinin böğrüne ve vücudunun muhtelif yerlerine iyice ovarak sürdü. Salih

Efendi Arapın Rahmi Efendiyi tanıdığını hiç sanmıyordu. "Herhâlde sancı çektiğini gören ve hâline acıyan, civardaki Araplardan biridir." diye düşündü. Çat pat bildiği Arapçası ile adama teşekkür edip kim olduğunu sormak istedi. Yavaşça yanına yaklaştı. Tedavi işlemini bitiren Arap, Salih Efendinin sorularını hiç duymamış gibi yerinden kalktı ve geldiği gibi insanların arasında kaybolup gitti.

Arap gider gitmez, Rahmi Efendi yattığı yerden doğruldu. Şaşkın şaşkın etrafındaki kalabalığa bakındı.

– Ne oldu bana böyle. Bir anda bütün sancılarım geçti.

Salih Efendi gülerek :

– Ya hemşehrim bizi korkuttun. O nasıl bağırmaydı öyle.

– Evet hatırlıyorum. Çok müthiş bir ağrıydı. Ama hiç bir şey kalmadı.

Orada bulunanlar, Cemil Babanın Rahmi Efendiye doğru yaklaştığını ve her zamanki gibi kendinden emin hâliyle:

– Hadi yine ev sahibine şükret, dediğini duydu.

KÜÇÜK KIYAMET

Salih Bey, o gün iş dönüşü çok mutluydu. Haftalardır bir türlü cesaret edip giremediği patronunun odasına girmiş ve komşusu için iş istemişti. Nihayet, her akşam yolunu bekleyen komşuları Fatma Hanıma müjdeli haberi verebilecekti. Kocası öldükten sonra iki çocuğu ile dul kalan Fatma Hanım, her gün çalıştığı fabrikada, ona da iş ayarlaması için Salih Beyin annesine ve eşine baskı yapıyor, Salih Beyi etki altında bırakıyordu. Artık Fatma Hanıma sevinçli haberi verebilecek, onu her görüşünde mahcup olmaktan kurtulacaktı.

Bindiği dolmuştan Bağcılar'da indi. Eve giderken iki ekmekle biraz sebze annesine de, iri bir karpuz aldı. Babası öldüğünden beri, nedense annesi karpuza çok düşmüştü. Babası da çok severdi karpuzu. Hatta ölüm döşeğinde, "Benim için fakirlere karpuz dağıtın." demişti. O günden beri, hiçbir yaz sofralarından karpuz eksik olmazdı. Manavdan çıkıp, evine doğru yürüdü.

Bodrum kattaki Fatma Hanımın ziline bastı. Kapıyı açan ortanca oğlu Salih Beyi görünce gülümsedi. Gözleri içine kaçmış, soluk yüzlü, zayıf çelimsiz bir çocuktu. Hemen içeri seslendi.

– Annee! Salih Amca geldi.

Oğlunun sesini duyan kadın hemen kapıya koştu. Bir taraftan da baş örtüsünü düzeltiyordu.

– İnşallah hayırlı bir havadis getirdin...

Kolu yorulan Salih Bey, elindeki karpuzu kapının önüne bıraktı. Karpuzun kendisine getirildiğini sanan kadın:

– Niye zahmet ettiniz, teşekkür ederim, dedi.

Salih Bey, bir an sustu. "Onu eve almıştım." diyemedi. Bozuntuya vermemek için gülerek:

– Rica ederim, çocuklar yesin, dedi ve ekledi.

– Bu sefer işin tamam bacım. Patronla görüştüm, yarın işe başlıyorsun. Ben sana uğrarım, yarın birlikte gideriz.

Fatma Hanımın, çatlak dudakları bir güneş gibi açtı. Solgun, kederli yüzündeki gergin çizgi bir anda yumuşadı.

– Aman Allah'ım! Yarın benim için büyük bir gün olacak. Çocuklarım ele bakmaktan kurtulacak. Allah razı olsun Salih Bey. Allah ayağına taş dokundurmasın.

Salih Beyin, kapının eşiğine koyduğu karpuzu alırken, yüzündeki mutluluk bütün bedenine dalga dalga yayılmıştı.

Salih Bey ağır ağır yukarı çıktı. Zeminden beş-altı merdiven yüksekteki evinin ziline bastı. Elinde tespihle kapıyı açan annesinin yanağına bir öpücük kondurduktan sonra içeri geçti. Sebzelerle ekmeği mutfağa bırakıp salona yürüdü. "Bugün karpuz alamadım." diye de annesine özürlendi. İçeri odadan tıkırtılar geliyordu. Kapıyı açıp baktı. Büyük oğlu Semih, ders çalışıyordu. Birkaç gün önce, hanımını, küçük kızı ile birlikte Anadolu'ya, kayınvalidesinin yanına gönderirken, "ders çalışamam" diyen oğlu gitmemişti. Rahatsız etmemek için kapıyı yavaşça örtüp salondaki koltuklardan birine oturdu. Geçim şartlarının gün geçtikçe zorlaştığı İstanbul'da, babadan kalma bu evi de olmasa yaşamak mümkün değildi.

İçerde bunaltıcı bir sıcak vardı. Annesi yemeği hazırlayana kadar gazetesini alıp balkona çıktı. Her zamanki sandalyesine oturup, caddeyi seyretti. Geç gelen bir yaz akşamında, motor gürültülerine, çığlık çığlığa günü uğurlayan çocukların sesini de katarak, içerilere doğru taşıyan, tatlı bir boğaz esintisi yüzünü yalayıp

geçti. Yüreğine, yavaş yavaş bir sıkıntının gelip yerleştiğini hissetti. Gazetesini açıp gelişi güzel göz gezdirdi. İç sayfalarda, geçen günlerdeki güneş tutulması ile ilgili bir makale dikkatini çekti. Okumaya başladı. Makalenin yarısına gelmişti. Annesi içerden "Yemek hazır." diye seslendi. Karnı öylesine acıkmıştı ki, makaleyi yarım bırakıp içeri geçti. Oğlu, karnım tok diyerek yemeğe gelmemişti. Annesi ile birlikte oturup yediler.

Sofradan kalktıklarında gün bitmek üzereydi. Bir ağustos akşamının alacası, açık balkon kapısından içeri doğru akıyordu. Yüreğinin bilinmez bir yerine çöreklenen sıkıntı, sanki bir döküntü gibi yüzeye çıkıyor, bütün vücuduna yayılmaya başlıyordu. Derin bir iç geçirdi. Bu davetsiz can sıkıntısından kurtulmak için kendini balkona zor attı. Balkonda hafif hafif esen rüzgâra rağmen içindeki bunaltı geçmiyor, daha da artıyordu. Bu ani gelen sıkıntıya bir türlü anlam veremiyor, sanki bir şeyler olacakmış gibi yüreği daralıyordu. Annesinin demlediği çaydan birkaç bardak içti. Kilometrelerce uzaktaki karısı ve kızını düşünüyordu. Kim bilir, şimdi ne yapıyorlardı. Hafta sonunda izin koparabilirse, Anadolu'nun bozkırlarına doğru uzanmayı plânlıyordu.

Annesi yatsı namazını kıldıktan sonra yatmıştı. İçindeki sıkıntı yüzünden, kendisini bir türlü uyku tutmuyordu. Balkonda saatlerce oturdu. Sokakta, birkaç başı boş köpekten başka kimsecikler kalmamıştı. Tepedeki ay ışığı gümüş rengiyle etrafı yaldızlıyor, sanki evleri tek tek gezerek, insanlara bir şeyler haber vermek ister gibi, açık pencerelerden içeri süzülüyor, hiçbir şeyden habersiz, tatlı uykudaki insanların başını okşayıp duruyordu.

İçerideki odada bir ışığın yandığını hissetti. Gayri ihtiyarî saatine baktı. Üçe on vardı. Annesi olmalıydı bu. Her gece bu saatte kalkar, abdest alıp teheccüt namazı kılardı. Bakmak için, odaya geçti. Annesi Kur'an okuyordu. Semih'in odasına da baktı. Uyuyan oğlunun alnında, bir kandil gibi parlayan ay ışığı, âdeta Salih Beye gülümseyerek "sus" işareti yapıyordu. Sessizce

odadan ayrıldı. Yatmak istiyordu ama içindeki sıkıntı büyüdükçe büyüyor, sanki gizli bir el mütemadiyen boğazını sıkıyordu.

"Yarabbi sen hayır getir." diyerek tekrar balkona doğru yürüdü.

Birkaç saniye sonra şehrin bütün ışıkları söndü. Ay ışığı bir anda kayboldu. Bütün İstanbul mezar sessizliğine büründü. Ardından sokaktaki köpekler, insanları uyarmak ister gibi yırtınırcasına havlamaya başladılar. Sonra kulakları yırtan müthiş bir uğultu duyuldu.

Salih Bey, merakla balkondan etrafına bakınmaya başladı. Koca koca binalar, sağa, sola ve yere doğru savrulup yıkılırken, yüreği daralıyor, yarına dönük umutları da birlikte yıkılıyordu. Silkinerek bir rüyadan uyanır gibi oldu. Hiçbir şey düşünmeden, balkondan aşağı atladı. Alabildiğine koşmaya başladı. Yer altından gelen, bilinmeyen korkunç uğultu yavaş yavaş uzaklaştı. Sokak bir anda mahşer gibi doldu. Bağıranlar, ağlayanlar, inleyenler, yardım isteyenler bir birine karıştı. Kimse, kimseye yardım edecek durumda değildi. Halk, ilk kez ölümü bu kadar yakından hissetmenin ve küçük kıyametin ürkütücü dehşetini yaşıyordu.

İlk şaşkınlık geçtikten sonra, bir o tarafa, bir bu tarafa koşuşmalar başladı. Salih Bey kendine gelip durduğu zaman evinden bir hayli uzaklaştığını anladı. Aklına annesi ile oğlu geldi. Telaşla geri döndü. Delicesine tekrar koşmaya başladı. Her gün defalarca gidip geldiği, ezbere bildiği sokağı ve evi yerinde yoktu. Bir an heyecanla yanlış geldiğini sandı. Sağa sola bakındı. Doğru yerdeydi. Ama oturduğu apartman bir enkaz yığınına dönmüştü. Gözleri korku ile iri iri açıldı. "Anne! Semih!" diye olanca hızı ile bağırdı. İleri doğru atıldı. Taşları, beton yığınlarını kendinden umulmayacak bir güçle kenara atmaya başladı. Böyle saatlerce kan ter içinde kalana kadar uğraştı. Gün ışıdığında, ellerinin sıyrıldığını, avuçlarının kan içinde kaldığını gördü. Çaresizlik içinde bir taşın üstüne oturup ağlamaya başladı. Dakikalarca sarsıla sarsıla ağladı. Ne bir gelen,

ne de, niye ağlıyorsun diye soran oldu. Bir hesap günü gibi, herkes kendi derdine düşmüştü. Yalnız güneş, gözyaşını kurutmak ister gibi şefkatle ışınlarını yüzüne vurduğu zaman, susarak doğruldu. Bir yardım getirebilme umudu ile bilinçsizce yürüdü. Mahalle bir savaştan çıkmış gibiydi. Binaların çoğu yıkılmış, çoğu da oturulamayacak vaziyete gelmişti. Ağustosun bütün renkleri solmuş; evler, ağaçlar ve insanlar bir kâbusu çağrıştıran simsiyah gölgelere dönüşmüştü. Yıkıntıların altından, iniltiler, boğuk sesler geliyordu.

"Bu bir mâhşer mi Yârab, bu bir mâhşer mi." diye kendi kendine mırıldandı.

Aradan dört gün geçti. Bu süre içerisinde yabancı kurtarma ekipleri, gece gündüz çalışmış, fakat hâlâ annesi ve oğluna ulaşamamışlardı. Üzüntüsünden yemek yiyemediği için aç ve bitkin düşmüştü. Gözyaşları içerisinde kıldığı Cuma namazından sonra, artık onları sağ bulma umudu iyice kesilmişti. Camiden çıkıp evlerine yaklaştığı zaman, başının döndüğünü, ayaklarının yerden kesilir gibi olduğunu sandı. Düşmemek için, yanındaki adamın omzuna sıkı sıkı sarıldı. Artık ne evi, ne elinde tespihle, dönüşünü merakla bekleyen annesi, ne de odasına çekilip ders çalışan oğlu vardı. Her şey 45 saniye içinde yoklara karışmıştı.

Kurtarma ekipleri büyük kirişi kaldırmışlardı. Önlerindeki taş yığınları ve kasalar azalıyordu ki, bir el gözüktü. Umutla koştu. Diğer taşı da kaldırdılar. Alt komşuları Fatma Hanımın eli yüzü kanlar içindeki cesedini buldular. Ekipten biri; "Susun." dedi. Kısa bir sessizlik. Ardından, derinden derine gelen uğultu gibi bir ağıt sesi. Yüzler bir canlı bulmanın sevinci ile gülümsedi. Kısa bir çalışmadan sonra Fatma Hanımın küçük oğlunu, yüzünde bir çizik bile olmadan çıkardılar. Buldukları ilk canlıdan sonra ekibin çalışmaları hızlandı. Bir müddet sonra, Salih Beyin oğluna ulaştılar. Cansız vücudu bir kolonun altında uyur gibi yatıyordu. Alnında, gece bir kandil gibi parlayan ayın ışığı hâlâ duruyor gibiydi. Salih Bey, hıçkırarak oğlunun yüzüne kapandı.

Onu, oğlunun üzerinden güçlükle aldılar. Çalışanlardan biri bağırdı.

– Bir kadın bulundu.

Salih Bey, oğlunu unutup o tarafa koştu. Annesi, başına düşen bir taşla yan üstü yıkılmış, ama hâlâ elindeki kitaba sıkı sıkıya sarılmış yatıyordu. Yüzüne, belli belirsiz bir tebessüm yayılmıştı.

KÜSKÜN BEBEK

Kapıyı açıp içeri girdiği zaman, beyaz perdeli, beyaz boyalı odanın gülen çehresiyle karşılaştı. Hâlsiz ve tedirgindi. Yorgun bedeni, yüreğinin ağırlığını taşıyamıyordu. Yüreği ise karnındaki minik canın altında eziliyordu. Uykusuz gecelerin getirdiği bezginlikle adım atmakta güçlük çekiyor, korkudan dizleri titriyordu. Beyaz örtülü yatağa doğru zorla yürümeye çalıştı. Kalbi yaralı bir kuş gibi çırpınıyordu.

Küçük komodinin üzerindeki rengarenk çiçekler, yüzündeki solgunluğa güler gibi bakıyordu. Önceden kocası koymuş olmalıydı. "Çiçeğe ne gerek vardı ki." diye söylendi belli belirsiz. Kocasını hatırlamak yüreğini burktu. Beyaz yüzünde sert çizgiler belirdi.

Perde aralığından dışarı baktı. Cama vuran ikindi güneşinin solgun ışıkları, onun renksiz yüzünden kaçarak, çareyi küçük vazodaki çiçeklerin rengine sığınmakta bulmuştu.

Yarı açık pencereden, sokakta bağrışan, kavga eden, gülen çocukların sesleri doluyordu odaya.

Pencereye doğru yöneldi güçlükle. Rüzgârın etkisiyle hafif hafif dalgalanan tülü aralayarak dışarı baktı. Aşağıda itişe, kakışa, oynayan birkaç erkek çocuğu gördü. İçini çekti. Usanmıştı artık, aşağılanmış, hor görülen bir kadın olmaktan. Yüreğinin bilinmez bir yerinde, yıllardır kabuk bağlayan yara, onun, kendi vücudunda can bulmasıyla birlikte usul usul yeniden işlemeye

başlamıştı. Oysaki düşünecek ne vardı. Kocasının ve kendisinin isteği buydu. Bütün mutluluğu ona bağlıydı.

Kızlarını düşündü. Dudaklarına tatlı bir gülümseme yayıldı. Ela gözleri ışıldadı. Kim bilir şimdi nasıl özlemişlerdir kendisini. Bir saatlik yokluğuna dahi tahammül edemezlerdi. Ortanca kız, ablası ile devamlı kavga ederdi. Ya küçük kızı… O minicik parmağını kaldırıp, "Suçlarınızı anneme söylemez miyim." diye tehdit ederdi ablalarını.

Beyaz önlüklü genç kızın, odaya girmesiyle birlikte düşüncelerinden sıyrıldı. Genç kızın koluna girip yatağa götürmesine sessizce itaat etti. Hemşire kız gülerek:

"İnanın bana, hiç acı duymayacaksınız." dedi.

Sonra da kolunu çekip bir iğne yaptı. Yumuşacık yastığa başını koyup hemencecik uyumak ister gibi gözlerini yumdu. Yanı başında küçücük bir bebek yatıyordu. Ne zaman getirdiler bunu diye düşündü. Yataktan doğruldu. Altı açık bebeği, alıp sevmek için ellerini uzattı. O an minik bir ses işitti.

"Dokunma bana."

Bu ses de nereden gelmişti. Gözleri biraz evvelki genç kızı aradı. Çoktan gitmişti. Odada kendisinden başka kimse yoktu. Yanılıyor olmalıyım, diye düşündü. Tekrar ellerini uzattı. Aynı ses bu kez daha kızgın çıkmıştı.

"Sakın dokunma bana!"

Elleri solgun bir yaprak gibi titriyordu. Şaşkınlığı daha çok arttı.

"Bebekler konuşamaz ki," diye mırıldandı kendi kendine.

Çaresizlikle gülümsedi.

"İyi ama, sen kimsin?" dedi.

"Ben senin oğlunum."

"Oğlum mu? Öyleyse neden sevdirmiyorsun?"

"Evet, ama artık oğlun değilim. Çünkü ben sana küstüm."

Gözlerindeki mevsim bir anda nisana dönüştü.

Bebek:

"Boşa ağlıyorsun." dedi.

Gözlüklü, beyaz gömlekli adam gülüyordu.

– Sema Hanım, Sema Hanım nasılsınız?

Göz kapaklarını açtığı zaman, akşam alacası, hâlâ açık duran pencereden bir sis bulutu gibi, içeri akıyordu. Haykırarak doğruldu.

– Oğlum, oğlum nerede? Bana oğlumu getirin.

Beyaz gömlekli adam gülümsemesine devam ediyordu.

– Geçmiş olsun, kürtajınız başarılı geçti. Ama hayret doğrusu, alınan çocuğun erkek olduğunu nasıl bildiniz?

Gözlerindeki yağmur hâlâ yağıyordu.

BÜYÜK VUSLAT

O gün Hatice Hanıma erken bir ağırlık çöktü. Akşam karanlığı yoğun bir sis gibi pencereden içeri akıyordu. Birkaç yıldızın cama vuran görüntüsünde kocasının televizyon seyreden siluetini gördü. Erkenden istirahata çekilip düşünceleriyle baş başa kalmak istiyordu. Göz ucuyla kocasını süzdü. Haberlere kendini kaptırmış, Hatice Hanımın farkında bile değildi.

Kutsal topraklar için müftülüğe yazıldıkları günden beri endişeli, tedirgin ve huzursuz bir bekleyişin içine girmiş, kalbine tanıdığı bir acı çöreklenmişti. Yıllar önce, havaalanında 15 gün gece gündüz bekledikten sonra, bütün umutları yıkılarak, gözyaşlarını bir ırmak gibi yüreğine akıtarak, evine geri dönmüştü. O günden beri, yüreğinin bir yerine sinsice yerleşen o bildik yara yeniden kanamaya başlamış, kimsenin görmediği yerlerde, saatlerce gözlerindeki mevsimsiz yağmuru akıtıp durmuştu.

Korkuyordu. Yıllardır özlemini çektiği sevgilisine kavuşamamaktan, onun yanına gidememekten korkuyordu. Yıllar önce Diyanet'e yaptıkları hac müracaatları kurada çıkmadığı için özel bir şirkete başvurmuşlar, ama ne yazık ki bir yığın bürokratik engeller yüzünden Esenboğa'da günlerce bekletildikten sonra geri gönderilmişlerdi. Daha sonraki yıllarda Diyanet isteklerini kabul etmiş, bütün hazırlıkları bitmiş, tam gidecekleri gün senelerdir muzdarip olduğu şeker hastalığı yüzünden komaya girdiği için, kocası o saadet yolculuğuna tek başına çıkmak zorunda kalmıştı. Oğulları onu acil olarak hastaneye yatırmışlar, fakat o, yoğun bakımdayken bile

devamlı, o büyük sevgilinin adını sayıklamıştı. İyileştikten sonra yüreğinde bir ukde ile yıllarca çocuklarına ve kocasına kendisini tekrar götürmeleri için yalvarmış ama doktorlar yüksek tansiyonu, şeker ve kalp hastalığı yüzünden yorgunluğa gelemeyeceğini ve sıcak iklimde yaşamasının mümkün olmadığını belirtmişlerdi. Ama Hatice Hanım yenilmemiş, içinde kor gibi yanan Resulullah aşkı ile kocasına devamlı baskı yapmış ve sonunda onu ikna etmeyi başarmıştı.

Dünyada hiçbir sevgi ile mukayese edilemeyecek ölçüde seviyordu Hz. Muhammed (s.a.s)'i. Bu sevginin getirdiği erişilmez mutlulukla bulmuştu 63 yaşını. Yıllarca hep:

"Yarabbi içime Resulullah'ın sevgisini öylesine yerleştir öylesine yerleştir ki, yüreğimde başka hiçbir sevgiye yer kalmasın." diye dua etmişti.

Müftülükçe çekilen kurada isimlerinin çıkmasına rağmen, içinde hâlâ hastalığından kaynaklanan bir tedirginlik ve huzursuzluk vardı.

Saatler ilerledikçe dışarının uğultusu eriyor, gecenin sessizliğini televizyon seyrederken uyuklayan kocasının horultuları bozuyordu. Kalkıp televizyonu kapattı. Yatsı namazından sonra dakikalarca dua etti:

"Yarabbi, bu sefer ona kavuşmayı nasip eyle, sevgili Habibinle benim arama hastalığı sokma. Ravzayı dünya gözü ile görmeme ve onun beytinde namaz kılmama müsaade et. Sonra da ruhumu al ki onun yanında kalayım. Dünyada ve ahirette beni o büyük sevgilime komşu et. Sadece sevgililer sevgilisine kavuşmayı istiyorum. Bu duamı da geri çevirme Yarabbi."

Odanın içinde avuçlarına düşen yağmur taneleriyle kendine geldi. Islak gözlerle saatlerce kaldı seccadesinin başında. Uyku, ipek kanatlı bir kelebek yumuşaklığı ile kirpiklerini okşuyordu. Sessizce yerinden kalktı. Kocasını yatırdıktan sonra kendisi de yavaşça yanına sokuldu.

Kendini kızgın çöllerde uzay aracına benzeyen bir arabanın içinde buldu. Arabada ne bir yolcu, ne de bir sürücü vardı. Yüreği, heyecandan yaralı bir güvercin gibi titriyordu. Masal kaçkını devler gibi bir karartı şeklinde uyuyan dağlar, araç ilerledikçe canlanıyor, uyanıyordu. Dağların altındaki tünellerden, alt geçitlerden hızla geçti. Tünellerin bitiminde sonsuz bir ışık huzmesinin içinde Beytullah ve Ravza bütün muhteşemliği ile gözlerinin önündeydi. Uzay aracı kuşlarla yarışırcasına tavaf etti siyah örtülü mabedi. Sonra bir yıldız kayması gibi uzayın derinliklerine doğru akıp gitti.

Bir Ebabil kanadının vuruşuyla uyandı gördüğü sırlı rüyadan. Gözlerinin içi özlenen bir sevgiliye kavuşmanın sevecenliği ile ışıl ışıldı. Gökyüzünün erişilmez maviliğinden kopan sonsuz bir huzur berrak bir bulut gibi doldu gönlüne. Sevinçle kocasına seslendi.

– Uyan Hacı Efendi, uyan.

Ekrem Bey tatlı uykusundan güçlükle uyandı. Sabah namazından sonra zor uyumuştu. Kısık gözlerle saatine baktı.

– Sabahın köründe hayrola hanım, dedi.

– Bu sefer İki Cihan Güneşine kavuşuyorum Hacı Efendi. Gidiyoruz.

– Yahu zaten gidiyoruz, kurada çıktı ya…

– Evet ama içimde hâlâ yine gidemeyecekmişim gibi bir korku, bir endişe vardı. Rabbime çok şükür bu gece o korku bitti.

Ekrem Bey merakla karısının yüzüne baktı. Mutluluktan parlayan gözlerini gördü.

– Hayrola, bir rüya falan mı gördün?

Hatice Hanım gece gördüğü rüyayı kocasına anlattı. Ekrem Beyin dudaklarında küçük bir gülücük belirdi. Gayri ihtiyari ak sakalını sıvazladı. Karısına belli etmiyordu ama Hatice Hanımın sağlığından çok endişe ediyordu. Götürdüğü bütün doktorlar o meşakkatli yolculuğa dayanamayacağını belirtmişlerdi. Ama bu

durumu oğulları bir taraftan, kendisi bir taraftan, ne kadar anlatmaya çalıştılarsa da bir türlü kabullendirememişlerdi karısına. Kadere teslimiyetin getirdiği bir ifadeyle:

– Hayırlısı olur inşallah, dedi.

Sonra da yorganı kafasına çekip yattı.

Bir hafta sonra, hava alanında yolcu etmeye gelen çocuklarına sarılırken, Hatice Hanımın sevinçten içi içine sığmıyordu. Torunlarını doya doya öptü, oğullarıyla helâlleşti. Nemli gözlerle:

– Oğlum, benim için dua edin ve ne olur kusuruma bakmayın, çünkü onu sizden çok seviyorum, dedi.

Mekke'de doktor gözetiminde, dört iri kıyım zencinin taşıdığı tahtırevanlarla tavaf etti Kâbe'yi. Türk hacılarının kaldığı Mesfele Mahallesinden Harem-i Şerif'e giderken, dağların altındaki tünellerden geçtikçe rüyasını hatırladı. Allah'a bir kez daha sonsuz şükretti. Ekrem Bey, Hatice Hanımın sağlığına azami titizlik gösteriyor, mecbur kalmadıkça onu güneşe çıkarmıyordu. Sık sık Türkiye'yi arayarak, çocuklarını annelerinin sağlığından haberdar ediyor, müjdeler veriyordu.

Hatice Hanım her gün beş vakit namazını Mescid-i Nebevi'de kılıyor, Kurban Caddesinden sevgilisinin yanına her sabah servislerle gidiyor, akşama kadar bir daha da dönmüyordu. Mescid-i Nebevi'nin hanımlara ayrıldığı bir günde aşırı izdihamdan fenalaşmasına rağmen, büyük vuslatı daha fazla geciktirmek istememiş ve Hz. Muhammed (s.a.s.)'in beytiyle minberi arasında ağlayarak namaz kılmış, saatlerce secdede kalmıştı. Hanımlara ayrılan saatin bitiminde görevliler geldiğinde hâlâ secdedeydi. Onu sevgilisinin yanından, eller üstünde zorla ayırdılar.

O gün öğle namazından sonra onu birkaç Türk hacısının eşliğinde, Cennetü'l Baki'de, sessizce o çok sevdiği insanın yanına, komşu ettiler.

Ekrem Bey acı haberi Türkiye'ye bildirememişti. Buna rağmen havaalanına karşılamaya gelen çocukları, gördükleri rüyadan dolayı babalarına:

"Annem nerede?" diye sorma cesaretini bir türlü gösterememişlerdi.

UFUKLARIN ANAHTARI

Oturduğu minderde sırtını duvara doğru yasladı. Kollarını açıp gerinmek istedi. Biraz önce bir kahve içimi oturduğu köşede minderi yumuşak bulunca uyuşup kalmıştı. Beline arada bir girip çıkan ağrı onu doğru dürüst çalıştırmıyor, böyle kaçamak da olsa dinlenme ihtiyacı hissettiriyordu. Oysa yapacak bir sürü işi vardı. Gerçi inşaatın büyük bir kısmı bitmiş, geriye bulutlara doğru yükselecek dört kalem kalmıştı. Artık yoruluyor muydu yoksa? Eskiden olsa böyle ufak tefek ağrılara hiç aldırmaz, gülüp geçerdi. Üzerinde çalıştığı büyük camiyi de bitirdikten sonra bir süre dinlense iyi olacaktı. Oturduğu yerden yavaşça doğrulmak isterken, biraz evvel çıkardığı kavuğunu gördü. Alıp başına geçirdi. Hiç belli olmaz, sultan ani bir baskın yapabilirdi. Gerçi oturmasına bir şey demezdi ama, yine de Sultan'a karşı mayışır bir vaziyette yakalanmak istemiyordu. "Bismillah" deyip yaşından umulmayacak bir çeviklikle yay gibi ayağa fırladı. Uzun, ak sakalına rağmen kendisinden umulmayacak bir çevikliğe sahipti.

Kararlı adımlarla işçilerin bulunduğu yöne doğru yürüdü. Çalışanların arasında sessizce gezinmeye başladı. Onun yokluğundan yararlanan birkaç usta yorgunluk çıkarmak için taşların üzerine oturmuş, konuşuyorlardı. Mimarbaşı Sinan'ın geldiğini görmemişlerdi. Uzun boylu kumral olan işçi, arkadaşlarına yakınıyordu.

– Yaa arkadaşlar, yorulan biziz, çalışan biziz, inşaatın her tarafında ter döken biziz ama ünvan alan, taltif gören Sinan. Ne dersiniz buna?

Orta boylu usta başını sallayarak arkadaşını destekler gibi konuştu.

– Valla haklısın Hasan Usta. Aylardır şu inşaatta anamız ağlıyor. Ama sultan gelir gelmez onu soruyor, usta olarak hep onu görüyor.

– Üstelik ünü dünyaya mimarbaşı olarak yayıldı, dedi, Bursalı usta.

Mimar Sinan'ın geldiğini gören Bursalı Abdullah arkadaşlarını dürterek, başıyla Sinan'ın geldiği tarafı gösterdi. İstanbullu Abdullah'ın gösterdiği tarafa bakan ustalar, mimarbaşını görünce utançlarından kıpkırmızı oldular. Mimar Sinan, ustaların mahcubiyetinin farkına varmıştı. Onları rahatlatmak için gülümsedi. Güldüğü zamanlar gözlerinin içi parlıyordu. Yumuşak bir sesle işçileri bozmadan konuştu:

– Aslında haklısınız, dedi. Birçok emeğiniz geçiyor. Bakın ne yapalım biliyor musunuz? Cami dört minareli olacak. Siz üçünüz birer minare yapın. Diğer dördüncü minareyi de ben yapayım. Sonuçta hangimizinki güzel, ona da siz karar verin. Güzel olan minarenin ustasını Sultan Selim Han'a ben takdim edeceğim. Buna ben mimarbaşı olarak söz veriyorum. İşte size fırsat. Böylece hem ustalığınızı ve hünerinizi göstermiş olur, hem de benden sonra mimarbaşı olursunuz. Ne dersiniz arkadaşlar?

Ustalar birbirlerine baktılar. Söyleyecek söz bulamıyorlardı. Kabul etmeseler, mimarbaşının yanında ustalıkları sıfır olacak, belki de hiç itibarları kalmayacaktı. Aslında bu teklif onlar için de bir fırsattı. Yaptıkları eser beğenilirse sultanın gözüne girer, Mimar Sinan'dan sonra sarayda mimarbaşı olurlardı. Sinan Ustanın da yaşı zaten bir hayli ilerlemişti. Tekirdağlı usta arkadaşları ile konuşup tamam dedi. Üstlerine büyük bir iş almışlardı. Yapacakları

minarelere çok dikkat edecek, azami titizlik göstereceklerdi. Bu imtihan onlar için istikbal meselesiydi. Mimar Sinan yanlarından ayrıldıktan sonra, Tekirdağlı usta arkadaşlarını bir kenara çekip onlara moral verdi.

– Korkmayın biz bu işi başaracağız. Üçümüzden birinin yaptığı minare daha güzel olacak, inanın bana, dedi.

Bursalı Usta gülümsedi. Bu işte kendini daha şanslı hissediyordu. Çünkü Mimar Sinan'ın İstanbul'da yaptığı Süleymaniye Camisi'nin inşaatında da çalışmıştı. İşin inceliklerini az çok öğrenmiş, büyük ustanın sırrına vâkıf olmuştu.

Aradan günler, haftalar geçti. Üç usta da birbirleriyle kıyasıya yarışıyor, işin ince taktiklerini birbirlerinden saklıyorlardı. Bu süre içerisinde Sultan Selim bir kere gelmiş, caminin gidişatı hakkında mimar başından bilgi almış, yapılan minareleri gezip geri dönmüştü.

Mimar Sinan gölge bir yerde taşın üzerine oturmuş, bitmek üzere olan Selimiye Camisi'nin ufuklarda kendine yer arayan minarelerinin son rötuşlarının verilişini seyrediyor, arada bir bulunduğu yerden ustalara müdahale de ediyordu. Bu seferki eseri onu bir hayli yıpratmıştı. Dudaklarının arasından belli belirsiz; "Artık sona doğru yaklaşıyorsun." diye söylendi. "Kalfalık eserim" diye tabir ettiği Süleymaniye Camisi'nin inşaatında bu kadar yorulmamıştı. "Bu benim ustalık eserim olacak" dediği, Selimiye'nin yapımında gösterdiği azami dikkat ve titizlik onu böylesine yıpratmıştı. Bu esere başlarken içinde bir ukde vardı. Ayasofya'yı yapan Hıristiyan mimarların "Ayasofya'nın kubbesinden daha büyüğünü Müslüman sanatçılar yapamaz." sözü onun yüreğine dert olmuştu. Bunun için Selimiye'nin kubbesini Ayasofya'nın kubbesinden daha büyük tasarlamıştı. Öyle ki, Selimiye'nin kubbesini alıp Ayasofya'nın üzerine koyduğunuz zaman bir miğfer gibi oturmalıydı. Bu son eseri mükemmel ve kusursuz olmalıydı. Türk milletinin karakterine ve Mimar Sinan'ın şânına

yakışan, asırlar boyunca ince uzun minareleriyle gökyüzüne açılan ve gezen herkesi hayran bırakan bir eser olmalıydı Selimiye. Bugüne kadar verdiği bütün sözler gibi bu sözünü de yerine getirmişti.

Selimiye'nin son rötuşlarını seyrederken düşünceleri yıllar öncesine kaydı.

Boğazdan esen serin rüzgârın eşliğinde saraya girerken cennetmekân Sultan Süleyman'a nasıl bir söz verebileceğinin düşüncesi içindeydi. Yıllar önce Sultan Süleyman onu huzuruna çağırmış, Boğaza ve Haliç'e hâkim bir tepeye büyük bir cami yaptırmayı düşündüğünü, bu caminin de mümkün olduğu kadar kısa sürede tamamlanmasını buyurmuştu. Ancak aradan zaman geçip seneler birbirini kovalayınca onu çekemeyen birkaç vezir, Sinan'ı Sultan'a karalamışlar, mimarbaşının bu camiyi bitiremeyeceği dedikodusu yayılmıştı. Kanuni, caminin bir an önce bitmesi için kendisinden söz istediğinde, Sultan'ın şânına yakışacak olan caminin tamamlanması için iki ay müsaade istemişti. Bu teklifine huzurda bulunan herkes şaşırmış ve "Hiç iki ayda bu kadar eksiği olan bir cami biter mi Sultanım?" demişlerdi. Vezirlerin etkisinde kalan Sultan Süleyman: "Şakanın sırası değil mimar, herhalde iki sene demek istiyorsun." dediğinde, Sinan ısrarla "Hayır sultanım ben ne dediğimin farkındayım. İki ayda anahtarı size takdim ederim." diyerek sözünde ısrar etmişti. Bunun üzerine Sultan kızmış ve "Bak mimar, ya iki ayda bu cami biter, ya da seninle görüşürüz." diye bağırmıştı.

Yine böylesine yorucu ve hummalı bir çalışmanın ardından iki ay sonra camiyi açması için anahtarı sultana verdiğinde, Sultan Süleyman kendisine düşen büyüklüğü göstermiş ve "Hayır Koca Sinan, bu eserin açılışını yapmak, benim gibi bir sultana değil, senin gibi bir mimarbaşına düşer." demişti.

İç geçirdi. Sultan Süleyman kendisini çok sever, daima el üstünde tutardı. Padişahın dikkatini çektiği, at üstünde geçen o yılları hatırladı.

Buğdan'a yapılan bir seferde, ordu Prut nehri kıyısında durmuştu. Kanuni karşıya geçmek için nehrin üzerine bir köprü kurulmasını emretti. Ordunun içindeki mimarların hiçbiri de askerin geçebileceği nitelikte bir köprü kurmayı başaramamışlardı. Bu duruma canı çok sıkılan Kanuni Sultan Süleyman'a, Sinan'ın eli maharetli bir usta olduğunu bilen bir dostu "Bir de Sinan'ı deneyin Sultanım" demişti. Bunun üzerine Kanuni Mimar Sinan'ı çağırmış ve görevi ona vermişti. Padişahın sert bakışları yüreğine işleyen Sinan, onu büsbütün kızdırmamak için köprüyü on üç günde tamamlamıştı. Ordu köprünün üzerinden geçtikten sonra yaptığı köprüyü yıkmıştı. Bu duruma içerleyen Kanuni'nin "Köprüyü neden yıktın bre Sinan!" diye çıkışması üzerine "Sultanım, biz bu köprünün başına bir kule yaptık. Olur ya, arkamızdan düşman atlıları gelip bu küçük ve basit kuleye kendi bayraklarını dikerlerse; adları, bir kale fethetmişe çıkar. Onlara bu fırsatı vermeyelim. Devletimiz emir buyururlarsa bu nehrin bir ucundan öbür ucuna sayısız köprüler inşa ederiz." demişti. Bu cevap Kanuni'nin çok hoşuna gitmiş ve Sinan'ı "Ser Mimarân-ı Hassa"lığa[1] yükseltmişti.

O yıllar, ne altın yıllardı öyle. Bulundukları çağı "Türk Asrı"na çeviren, Kanuni'yi "Muhteşem Süleyman" yapan, Osmanlı İmparatorluğunun en parlak dönemiydi o yıllar. Padişahın yanında bütün ülkeyi gezme fırsatı bulmuştu. O zamanlar elli yaşlarında ve devamlı at sırtında olmasına rağmen bel ağrısı nedir bilmezdi. Süleymaniye'deki o iki aylık yoğun çalışmada bile hiç yorgunluk hissetmeyen Koca Sinan, olur olmaz şeyleri bahane ederek gölgelerde kendisine sığınak arar olmuştu. Yüreği çarpıyordu. Göğe doğru yükselen minareler ve caminin kubbeleri ona

1 Başmimar

memleketini hatırlattı. Köyünde çocukluk yıllarında sık sık inip gezdiği, oyun oynadığı, eskilerden kalma yer altı şehri ve Erciyes'in bulutlarla yarışan zirvesi gözlerinin önüne geldi. Süleymaniye Cami'sinin kubbelerini Erciyes'i örnek alarak yapmıştı. Selimiye'nin ince uzun minarelerini de, Erciyes'in bulutlarla yarışan zirvesine eş tutmak istiyordu. "Nereden nereye!" diye söylendi. Ağırnas'taki yeraltı çukur mağaralarından, göklerin sonsuzluğuna doğru yükselen bir hayat çizgisi. Caminin dört bir yanında gökteki bulutlara birer merdiven olmak ister gibi uzayan minarelere hilallerinin takılışını seyretti bir süre. Sanki yeni ufuklar açan birer anahtar gibiydiler.

Yavaşça yerinden doğruldu. Abdest tazelemek için ibriği alıp bir köşeye çekildi. Sonra ağır adımlarla camiye doğru yürüdü. Yaptığı muhteşem esere son bir kez göz gezdirdi. Tahiyyatü'l–mescit ve şükür namazı kılmak için mihraba doğru yöneldi. Bir kaç dakika tekbir almadan kıyamda bekledi. İhtiyar gözlerine bir bulut gibi çöken nem etrafı puslandırmıştı. Allah'a ne kadar şükretse azdı. Ömrünün son demlerinde ona bu eseri yapmayı nasip etmişti. "Allahu Ekber" dedi ve ellerini kaldırdı. Huşu içinde kıldığı namazdan sonra avuçlarını açtı ve; "Allah'ım sana şükürler olsun. Milletimize bu eseri yapmayı nasip ettin. Asırlar sonrasına kalacak olan bu mührü bana vurdurdun." diye dua etti. Gözlerindeki bulut yağmura dönüşmüş, küçük damlalar halinde yanaklarına doğru süzülüyor, ak sakalını ıslatıyordu. Bir müddet sessizce derin bir iç tefekkürü ile huşu içinde öylece kaldı.

Camiden çıktıktan sonra işçilerin hepsini başına topladı. Şimdi asıl mesele yarışmanın neticesini ilan etmeye gelmişti. Üç ustayı yanına çağırdı. Önce onların yaptığı minareleri gezdiler. Üçü de maharetli ellerden çıkma birer sanat eseriydiler. Sıra kendisinin yaptığı son minareye geldi. Üç ustayı da bir kalem kadar ince olan minarenin içine yerleştirilmiş merdivenlere getirdi. Üçüne de aynı anda şerefelere doğru çıkmalarını söyledi. Merak

içinde tırmanan ustaların her biri de ayrı ayrı şerefelere çıkmışlardı. Tekrar aşağıya inen ustalara sordu:

– Çıkarken birbirinizi gördünüz mü?

Ustalar şaşkınlık içinde birbirlerine baktılar. İncecik bir minarede üç merdiven, üçünden de ayrı ayrı şerefelere çıkılıyor ve çıkan ustaların üçü de birbirini görmüyor. Bu bir şaheserdi. Ustalar hayranlık ve büyük teslimiyetle Koca Sinan'ın ellerine sarıldılar.

– Siz asırlar sonrasına dahi adını altın harflerle yazdıracak ve zirvesine asla ulaşılamayacak büyük bir ustasınız, dediler.

AĞITÇI KADIN

Ayağı sivri bir taşa takıldı. Küçük vücudu bu sendelemeyi yenemeyince yüz üstü düştü. Düşerken elleriyle toprağı karşıladı. Sol diz kapağı sıyrılmış, aşağı doğru hafif bir kan sızıyordu. Küçücük gözlerinden kirli yanaklarına doğru bir yaş belirdi. Bu yaşlar giderek daha da çoğalıp, sesli bir ağıta dönüştü. Fakat ağlaması düşmesinden değil, annesinin aklına gelmesindendi. Diz kapağındaki yarayı görse "ah yavrum" der, onu bağrına basardı. Oysa şimdi bu şefkatten yoksundu.

Yokuşları yaşından umulmayacak bir çeviklikle çıkıyordu. Köyün hemen yanı başındaki mezarlıktan geçerken ürperdi. Arkasından biri geliyormuş hissiyle koşarak geçti taşların arasından. Tahta kapılı, sıvası dökülmüş evin önünde durdu. Kapının demir tokmağını küçücük avuçlarıyla üç defa vurdu. Ağlamaklı bir ses tonuyla içeri bağırdı:

– Fadime Hala, Fadime Hala, huu… Çabuk gelecen, anam öldü.

Bu sesle birlikte ördüğü hırkayı bir kenara bırakıp, yay gibi fırladı yerinden Fadime kadın. Kalın kaşları çatıldı. İyice esmerleşmiş teniyle kadından daha çok bir erkeğe benzeyen yüzü asıldı. İri ve şişman vücuduna inat aceleyle komidine gidip, kapağını açmak istedi, başaramadı.

– Hay aksi … , diye söylendi.

İki eliyle birlikte çekti. Eskimeye yüz tutmuş çekmece gıcırtıyla açıldı. Bir kaç tane mendil alıp koydu iç cebine. Üzerine sokağa

çıktığı zamanlar kullandığı örtüyü aldı. Aşağı indi. Kapıyı çekti, kilitlemedi. Geç kalmaktan korkar gibiydi. Kapıda bekleyen küçük Kezban'ın yoluk saçlarını okşadı.

– Vah yavrum vah. Bööle mi olacaktı?

Hızlı adımlarla ölü evinin yolunu tuttu. Küçük Kezban ardından koşar gibi yürüyordu.

Bulgurcu köyünün toprak damlı, çatlak duvarlı, evlerinin arasında bir yılan gibi kıvrılan taş zeminli dar sokaklara saptı. Kestirmeden Gelin Ayşe'nin evini bulmak istiyordu. Aklına Gelin Ayşe gelince esmer yüzü bir kez daha buruştu, genç yaşında gitmişti zavallı. Kaynanasının sözlerini duymamak için kendini işe verir, yüklü karnına rağmen ağır şeyler kaldırırdı. "Esma Hala da az çektirmedi geline" diye düşündü. "Karnı yüklü gelin hiç işe koşturulur mu?" Kafasını iki yana salladı. "Bildiydim zaten bu gelin düşük yapar diye. Solak Ahmet'te de suç yok değil hani. İnsan hiç anasının ağzına bakıp hamile kadına eziyet eder mi?"

Durdu. Arkasından küçük adımlarla koşan Kezban'a baktı. "Vah yavrum vah" diye söylendi. Adımlarını sıklaştırdı. Ölü evine ne kadar çabuk giderse o kadar çok faydası olurdu. Nihayet Solak Ahmet'in iki katlı, önünde avlusu bulunan evini gördü. Kapının önünde kara bir kazanda su kaynıyordu. Taş duvara teneşir tahtası dayanmıştı. Kapıdan giren çıkan belli değildi. Fadime Hala daha kapıya varmadan bir çığlık attı.

– Vah yavrum,vah Gelin Ayşem!

Attığı çığlığa inat, ağır ağır girdi avlunun kapısından. Avlunun içinde ellerini dizlerine vuruyor, bağırıyordu:

"Vah yavrum, Gelin Ayşe
Kezban öksüz mü kalacaktı?
Kapına ansızın böyle
Kara kazanlar mı konacaktı?"

Fadime Halanın geldiğini içerden duyan kadınların sızlanmaları arttı. Fadime, evden içeri girip, kadınların bulunduğu odanın eşiğinde durdu. Bir çığlık daha kopardı.

Vaay benim Gelin Ayşem vaay!

Attığı çığlığın etkisini anlamak istermiş gibi, gözlerini kadınların üzerinde gezdirdi. Sonra yine ağır ağır önce sağ adımını atarak girdi içeri. Odanın ortasına yatırılmış, üzeri örtülü cesedin etrafına çevrelenmiş kadınların arasına oturdu. İç cebine koyduğu mendillerden birini çıkararak gözlerinin olmayan yaşını sildi. Aklına en acıklı olayları ve kocasının ölümünü getiriyor, ağlamaya çalışıyordu. Nihayet gözlerinde duygusuz iki küçük damla belirdi. Sonra bu damlacıklar büyüyerek pınar gibi akmaya başladı.

– Yazık oldu Gelin Ayşe'ye, dedi kadınlardan biri.

Bir diğeri başını iki yana sallayıp, gözlerinin yaşını silerken:

– Gençliğine doyamadı, diye sızlandı.

Yaşlıca olan bir kadın Esma Halanın gözlerinin içine bakarak:

– Çok uslu, mazlumdu, dedi. Ağzı var dili yoktu. Her işe koşardı.

Fadime Hala konuşmaları dinlerken, "tam sırasıdır" diye düşünerek yeniden dizlerini dövmeye başladı. Bir yandan dizlerine vuruyor bir yandan da ağıt yakıyordu.

"Oooy, oy Ayşem oy.
Sülün gibi gelindin
Kezban'a doyamadan
Teneşirlere serildin.
Oooy, oy Ayşem oy!"

Söylediği ağıtlar içerdeki kadınların ağlamalarını daha da arttırdı. Fadime kadın ağlayan gözlerle odanın içinde Gelin Ayşe'nin eşyalarını arıyordu. Değerli bir şey bulamayınca canı sıkıldı. "Hiç olmazsa rahmetliye geçen ay aldıkları elbiseyi bana verseler." diye

düşündü. Bahşişi çok istemeliydi. Onca yol yürümüştü. Ücretini evlerin uzaklığına ve ağladığı ölülerin varlıklı olmalarına göre ayarlardı. Rahmetli Gelin Ayşe'nin kocası Solak Ahmet'in de durumu fena sayılmazdı. Ne de olsa mülk zenginliği vardı. Bahşişi bol alırsa evinin bazı eksiklerini de giderirdi. Bir tek oğlunun çalışması yetmiyordu. Ağlamak kolay mıydı sanki? Akşama kadar nefesini yoracaktı. İç cebinden bir mendil daha çıkardı, gözlerinin yaşını sildi. Sonra görev şuuru ile bir çığlık daha attı.

Erkekler ölüyü köy mezarlığına gömüp dönmüşlerdi. Komşuların gönderdiği yemekler yendi, içildi. Fadime Hala karnını iyice doyurdu. "Evde oğlana da bir şeyler uydururum nasıl olsa." dedi içinden.

Gün ikindi olmuştu. Üst kattan Gelin Ayşe'nin fakirlere verilen eşyalarından arta kalanını seçti. Fakirlerden daha sonraya kaldığı için içerledi. Hiç biri kendisine uymadığı halde yine de bir kaç elbise aldı. İtina ile sarıp bohçaladı. Aşağı indi.

Odanın içinde derin bir sessizlik hakimdi. Yüzüne üzüntülü bir ifade vererek, sedirde bir kaç kişiyle oturan, kalın bıyıklı, ince yüzlü Solak Ahmet'in yanına yaklaştı.

– Allah başka acı keder göstermesin, dedi. Rahmetliyi de çok severdim.

– Sağol Fadime Hala, dedi Solak Ahmet.

Fadime kadın Ahmet'in para vermek için davranmadığını görünce:

– Eh ben gitsem gayri yavrum, diye yineledi.

Solak Ahmet bu söz üzerine, lakabına uygun bir şekilde elini iç cebine sokup, bir deste para çıkardı. İçinden birazını alıp Ağıtçı Kadın'a uzattı. Fadime kadın uzatılan parayı az bulmuştu.

– Çok uzak yerden geldim, dedi.

Solak Ahmet anlamazlıktan geldi. Ağıtçı Kadın:

– Akşama kadar gırtlak patlattım diye üsteledi.

Ahmet'in gözü Fadime Halanın elindeki bohçaya kaydı.

– Yeter, yeter, dedi. Pırtı da almışsın işte. Daha n'olacak?

Fadime kadının canı sıkıldı. Uzatılan parayı aldı. Elindeki bohçayı yere attı.

– Soykanız başınızda paralansın, diye söylenerek dışarı çıktı. Bezgin adımlarla evin yolunu tuttu. Bunca malına rağmen cimrilik yapıp az para vermesi sinirine dokunmuştu Fadime Halanın:

– Malının hayrını görmeyesin inşallah, diye söylendi.

Beddualarını ardı ardına sıralıyordu:

– Evladının ölüsünü öpesin, evin barkın başına yıkılsın Solak Ahmet diye mırıldandı.

Mezarlığın yanından geçerken mırıldanmaları kesip durdu. Ellerini açtı. Fatiha okuyup Gelin Ayşe'nin ruhuna gönderdi. Ne de olsa rahmetliyi severdi.

Evine varmak için son yokuşu da çıkıp köşeyi döndüğü zaman kapının açık olduğunu gördü. Hâlbuki giderken çektiğini hatırlıyordu. "Oğlan mı geldi acaba?" diye düşündü. Sonra buna pek ihtimal vermedi. Çünkü oğlu Osman bu saatlerde kolayına gelmezdi. Çalıştığı taş ocağından akşam geç saatlerde dönerdi. Genellikle çok yorgun olurdu. Akşamları iki laf bile edemezlerdi. Hemen yatağa girerdi Osman. Askere gitmesine az kalmıştı. "Biraz daha çalışayım da askerden gelince başka iş bulurum ana." derdi. Kocası öldükten sonra Osman, tek dayanağı, evinin erkeği olmuştu.

Komşulardan bir kaç kişinin evine girdiğini fark etti. Durdu. Kalbi çarpmaya başladı. "Hayırdır." diye söylendi. Tekrar yürüdü. Biraz daha ilerleyince Hatice halayı kara kazanı duvara dayarken gördü. İçeri girmeye cesaret edemedi. Rengi bir anda limon gibi sarardı. Dudakları titredi. Ne olduğunu sormak istedi. Korktu, soramadı. Ağıtçı kadının geldiğini gören Hatice hala birdenbire acı haberi verdi:

– Oğlun Osman, dedi. Trafik kazası… Taş taşırken… Kamyon…

Donup kaldı. Gözleri kısıldı. Bir şeyler söylemek istedi, söyleyemedi. Sonra hızla içeri koştu. Kanlar içinde uzatmışlardı Osman'ı odanın ortasına. Oğlunun baş ucuna oturdu. Kanlı yüzünü öptü. Gözleri bir noktaya dikildi. Ağlamak istedi, yapamadı. Oysa ağlamak, çırpınmak istiyordu. Bildiği tüm ağıtları unutmuştu.

Onun bu hâlini gören komşular köy geleneğine uyup başka bir ağıtçı kadın getirmek istedilerse de Fadime hala bu töreye karşı çıktı.

– Benim ağlayamadığım ölüme, hiç kimse ağlayamaz, dedi.

Evinde sahte ağıtlar duymak istemiyordu.

İKİ GÜL

Ziyaretçi gününde hastanenin dâhiliye servisi kadın bölümü her zamankinden daha kalabalıktı. Bölümün yeni hastalarından Safiye Hanım ellerinde çiçekler, kolonyalar ve çeşitli hediyelerle girip çıkan ziyaretçilere baktıkça içi burkuluyor, kendini oğlu tarafından terk edilip huzur evine kapatılmış gibi hissediyordu. Yüreğinin bilinmeyen bir yerinde sürekli bir acı, anlam veremediği garip bir duygu vardı.

Ziyaretçiler birer ikişer çekildikten sonra koğuşun en yaşlı hastası Kıymet Hanım, pencereden dışarıyı seyrederken oflayıp puflayan Safiye Hanıma seslenerek moralini düzeltmek istedi.

– Huu Safiye Hanım miden nasıl?

Pencereden başını çeviren Safiye Hanım, Kıymet Hanımın gülen gözleriyle karşılaştı.

– Çok şükür bu gün iyiyim, dedi.

İki gün önce mide kanamasından yatırılışını hatırladı. Oğlu giderken "Ben sık sık uğrarım merak etme, buradan seni sapasağlam çıkaracağım." demişti. Doktor, sabah vizitesinde "Seni yarın taburcu ederiz." demişti ama oğlu hâlâ görünürlerde yoktu.

– Merak etme nasıl olsa gelir. Mutlaka bir işi çıkmıştır, dedi Kıymet Hanım.

– Ben de onu merak ediyorum ya işte Kıymet Hanım. Acaba kötü bir şey mi oldu diye korkuyorum. Yoksa mutlaka arardı.

Buradan telefon falan da ettirmiyorlar. Aşağıdaki ankesörlü telefona inmeye hâlim de yok.

– Hayır dile, hayır olsun. Oğlun gelmezse bile o birazdan gelir.

– O kim, kimden bahsediyorsun?

Kıymet Hanım gülerek içini çekti:

– Cemil Baba, dedi.

– Cemil Baba mı, O da kim?

– Bir Allah dostu, meczup... Şehirde onu bilmeyen yoktur. Sen nasıl duymadın hayret. Her hafta bu hastanedeki bütün hastaları ziyarete gelir.

Konuşmasına destek arar gibi gözlerini koğuştaki diğer hastaların üzerinde gezdirdi. Sonra da gülerek:

– Bu gün biraz geç mi kaldı ne, kızlar, dedi.

Genç kadınlardan biri sağına soluna çeki düzen verirken.

– Merak etme Kıymet abla birazdan gelir. Biliyorsun o kalabalıkta gelmeyi sevmiyor.

Genç gelinin biri aceleyle başörtüsünü düzeltti.

– Ay valla doğru. Şimdi gelir melir de...

Safiye Hanım iyice meraklanmıştı. Cemil Baba adını ilk kez duyuyordu. Nasıl biriydi acaba?

Kapıda kır sakallı, gri ceketli yaşlı bir adam gözüktü. Bölüme girince gülümsedi.

– Bu gün nasılsınız bacılar, dedi.

Sonra hastaları tek tek gezip hal hatır sordu. Kimine nazar boncuğu, kimine yüzük vs. gibi ufak tefek hediyeler verip morallerini düzeltti. Safiye hanımın önüne gelince hangi cebinden ve ne zaman çıkardığını göremediği iki beyaz gül uzattı.

– Al bunları ömür boyu gözünün nuru gibi bak. Allah onu daha çok seviyormuş, dedi ve başka bir şey söylemeden kapıdan çıkıp gitti.

Safiye Hanım iyice meraklanmıştı. Herkese boncuk, yüzük gibi hediyeler verirken kendisine neden iki tane gül vermişti. Sonra bu güllere ömür boyu nasıl bakacaktı. Dudaklarını büktü. Kıymet Hanıma dönerek:

– Ne demek istedi sen bir şey anladın mı?

– O şifreli konuşur. Ama zamanı gelince hepsini anlarsın.

Safiye Hanım kapıdan içeri giren hemşireden gülleri koymak için bir bardak istedi. Sonra da baş ucuna itina ile yerleştirdi.

– Bu gülleri bana emanet ettiğine göre vardır bir hayır, dedi.

Gözleri yeniden pencereden dışarı kaydı. Oğlunu düşündü. Bir ziyaretçi gününde dahi annesini hastanede yapayalnız bıraktıran önemli sebep ne olabilirdi. Acaba gelin doğum mu yaptı? Ama kendi hesaplarına daha 10 gün vardı. İçini çekti. Böyle düşündükçe kafasında kuruyor, daha fena oluyordu. En iyisi koğuştaki kızlarla konuşup açılmaktı.

Ertesi gün doktor taburcu kâğıdını imzalamış işlemleri yaptırması için hemşire hanıma vermişti. Gün öğleye yaklaşıyordu. Güneş ışınları pencereden içeri girmiş, hastaların solgun yüzlerini aydınlatmak ister gibi koğuşta geziniyordu. Safiye hanım bu kez pencerenin önünde dikiliyor dışardan gelip geçenleri seyrediyordu. Aslında gözleri kalabalığın içinde birini seçmeye çalışıyor ama göremiyordu. Geldiği günden beri bir an olsun onu bırakmayan bunalımları daha bir artar gibi olmuştu. Anlaşılan gelmeyecekti. En iyisi bir taksi tutup eve gitmek diye düşündü. Koğuştan tarafa döndü. Kapıda duran oğlunun donuk bakışlarıyla karşılaştı. Güneşin parlak ışınları sanki bir anda gözlerinde ışıldar gibi oldu. Derin bir oh çekti.

– Oğlum diyebildi.

Delikanlı yavaşça gelip annesinin boynuna sarıldı. Sonra kendini bırakıp ağlamaya başladı. Safiye Hanımın elleri düşer

gibi yanlarına kaydı. Annelik içgüdüsüyle "Ne var oğlum niye ağlıyorsun?" demeye korktu. Neden sonra oğlu:

– Anne ikiz kızımız oldu, diyebildi.

Safiye Hanımın dudaklarında hafif bir gülücük belirdi.

– Bunun için mi ağlıyorsun? Gelin nasıl?

Delikanlı annesinin boynuna sarılıp ağlamaya başladı.

– Onu dün toprağa verdik. Doğum, zamanından önce başladığı için maalesef annelerini kaybettik.

Safiye Hanımın gözleri bardakta duran iki beyaz güle kaydı. Oğluna fısıldar gibi:

– Üzülme oğlum Allah onu daha çok seviyormuş dedi.

ÖN TEKER

Gece yarısı hafif bir müzik sesi doldurdu odanın içini. Sonra tıkırtılar, ayak sesleri, gidip gelmeler duyuldu.

Sami Bey yatağın içinde doğruldu. Bunaltıcı bir gecenin ezikliği vardı üzerinde. Bir süre sessizce karanlığı dinledi. Tıkırtılar, tabak sesi ve müzik mutfaktan geliyordu. Naci olmalı bu, diye düşündü. Uzanıp gece lambasını yakarak saatine baktı. Üçe yirmi vardı. Bu saate kadar ne yapar, nerede gezerdi bu çocuk. Kaçtır gece yarıları geliyordu eve. Kaygıyla kalktı yataktan.

Derin bir nefes aldı. Uyuyan karısına baktı, açılan üstünü örttü. Yıllar önce de gece yarıları kalkar, oğlunun üzerini örterdi. Ondokuz yıldan bu yana o hiç büyümemişti gözünde. Çocukluğu ne kadar da güzeldi. Keşke hep öyle kalabilseydi. Yıllar geçtikçe oğlu büyümüş, kendisi de fabrikanın işlerinden ve eğlencelerden zaman bulup oğluna gerekli ilgiyi gösterememişti. "Beni çocuk olarak görmeyin, büyüdüm artık, bilinçlendim" diyordu Naci. Onların gözünde ise saksıda kalması gereken bir çiçek gibiydi. Saksıdan koparıldığı zaman hemencecik boynunu büküp solacak bir çiçek...

Kontrol altına alınmalıydı bu oğlan. Nereye gidiyor, kiminle geziyor, araştırılmalıydı. Ama nasıl yapacaktı bunu. Oğlunu tanımıyordu ki, kiminle gezdiğini bilsin. Aile doktoru Mahmut Beye göre, hepten bırakılmalıymış peşi. Hiç üzerine varmamalı, iyice serbest kalmalı, sıkılmamalıymış delikanlı. Gençliğin en deli

çağıymış, geçermiş zamanla. Aslında bu ilgiyi daha önce göstermeliymişler. Geç kalan ilgi onu daha çok bunalıma itermiş.

Pencereye doğru yürüyüp dışarı baktı. Caddeler, sokaklar ıpıssızdı. Sokak lambalarının altında dolaşan bekçiden başka kimseler yoktu. Sanki bir mezar sessizliğine bürünmüştü koca şehir. Mezar aklına gelince ürperdi. Tüyleri diken diken oldu, boğazına bir şeyler düğümlendi. Babasını mezara koydukları gün başlamıştı bu ürperti. Babasını rahatça yerleştirmek için mezarın içine kadar inmişti. Karanlık, ürkütücü sessizlik korkutmuştu onu. Oysaki babası "Ölüm yalansız bir dünyanın başlangıcı…" derdi. Pencereden ayrıldı. Odanın içinde bir süre amaçsız gezindi. Gidip konuşmalı, bir şeyler söylemeliydi ama oğlunun yanına gitmeye cesareti yoktu ki... Mutfağa gitmek için nasıl bir bahane bulmalıydı acaba? Su mu içmeli, yoksa bir ilaç falan mı almalıydı? Hep böyle mi olacaktı, doğrudan gidip "Neredesin, niye geç kaldın" diye hesap soramayacak mıydı oğlundan? Sürekli sudan bahaneler mi arayacaktı? Sakin olmaya çalışarak, ropdöşambrını giydi. Mutfağa doğru ağır ağır yürüdü. Gözlerini kırpıştırarak içeri girdi. Zoraki gülümsemeye çalıştı.

– Uyuyamadım, başım ağrıyor da bir ilaç alacaktım. Sen yeni mi geldin?

Naci çayını karıştırırken ağzındaki lokmayı çiğnemeye çalışıyordu. Cevap versin diye bekledi bir süre. Cevap gelmeyince buzdolabına doğru yürüdü. Hemen suyu alıp gidecek miydi? Oysa kalmak, konuşmak istiyordu onunla. Dolabı açıp bir müddet kararsız içini seyretti. Sonra kapağını çarpıp, vazgeçmiş gibi yaptı. Naci'nin karşısına geçip;

– İlacı çayla alsam iyi olacak, dedi.

Bakışlarını yüzünün hangi noktasında sabitleştireceğine karar veremeden oğluna baktı uzun uzun. Gözleri yeni terleyen bıyıklarına takıldı. Ne çok yakışacaktı bıyık ona. Oğlunun yüzünde

kendi gençliğini görür gibi oldu bir an. Sımsıcak bir duygu kapladı yüreğini. Gidip oğlunu kucaklamak, bağrına basmak, onu sımsıkı sarıp , koklamak istedi. Yıllar var ki yabancısıydı bu duygunun.

– Sana çay koyayım, dedi Naci.

Aniden kabaran bir sevinç, bir umut doldurdu gönlünü.

– İyi olur yavrum.

– Bana yavrum deme, çocuk değilim dedi, babasının yüzüne bakmadan.

Biraz evvel umut ışıklarıyla parıldayan yüreği, ani bir elektrik kesilmesi gibi karardı. Yeniden buzdan örülü perdelerin içine girdi. Ne olurdu sanki başını kaldırıp bir baksa, "Başın çok mu ağrıyor baba." filan gibi konuşma ihtiyacı belirten sözler etse. İstediği cevabı bulamadığı yüzde, umudunu bitirmemek istercesine, ısrarla sürdürdü bakışlarını. Ona baktığının farkında bile değildi. Ne istiyordu bu çocuk? Nasıl bir problemi var, anlayamıyordu. Araba mı istiyor, alacaktı. Hatta yanına gelse, işyerine şimdiden müdür bile yapacaktı. Gözlerini oğlundan ayırıp mutfakta kararsız gezinmeye başladı. Acaba Dr. Mahmut'un tavsiyesine uyup onu rahat mı bırakmalıydı? Yoksa incitmeden bir şeyler mi sormalı, karar veremedi. Gelip tekrar karşısına dikildi.

– Baş ağrısı da hiç çekilmiyor, dedi.

Naci yerinden kalkıp babasına çay koymak için bir bardak getirdi. Demliği alıp ağır ağır doldurdu. Neden konuşmuyordu. Odanın içindeki otorite havasına, Sami Bey değil de sanki oğlu hâkimdi. Hırslandı ağlamaklı oldu. Bu sefer gerçekten ilaç almak için buzdolabına yürüdü. Kapıyı açıp sakinleştirici bir ilaç aldı. Çayına tek şeker atıp karıştırdı. Yine başaramamıştı. Hiç olmazsa karşısına geçip, sözlerine cevap almak için onu zorlayabilirdi. Ama korkuyordu. Ters bir cevap alıp, hepten kötü olmak istemiyordu. Bardağı eline alıp, dolaba yaslandı; öylece bekledi. Yüzüne baksın, konuşsun, bir şeyler söylesin istiyordu. Oysa konuşmaktan vazgeçip, şimdiye

kadar yaptığı gibi, kendi hayatını yaşar, hiçbir şey yokmuş gibi çayını içebilir, iyi geceler dileyip yatabilirdi. Ama olmuyordu işte. Yüreğinde Naci'ye karşı bir kımıldanma, bir yaklaşma ihtiyacı duyuyordu.

– Haa ne diyordum. Bu baş ağrısı, evet bu baş ağrısı, diyerek ısrarla sürdürmek istedi konuşmasını. Sanki kendi kendine konuşuyor gibiydi. Ondan nasıl cevap alabilir, nasıl istediği konuya çekebilirdi. Bir türlü beceremiyordu. Yıllardır kurulamayan baba-oğul ilişkisini nasıl başlatmalı, suyun akışı gibi duru, yapmacıksız, zorlamasız bir konuşmayı nasıl başlatabilirdi? Onun hissiz duran bedeninin içindeki ruha nasıl girmeliydi? Gecenin şu saatinde, bütün riyalardan uzak, yalanların bulunmadığı, duyguların gerçek anlamıyla ortaya döküldüğü, insanların bütün samimiyeti ile tavırlarını açığa çıkarabileceği, sessiz, kıpırtısız saatte onunla nasıl konuşmalıydı?

– Sinemaya falan mı gittiniz?

Bütün cesaretini toplayarak sormuştu bunu.

– Evet, sonra da biraz gezdik.

Sami Bey oğlunun yüzüne baktı tekrar. Yalan söyleyip söylemediğini anlamak istiyordu. Sinemalar en geç bir de dağılırdı. Ondan sonra gecenin ikibuçuğuna kadar nerede ve kimlerle gezilirdi? Bu gün sinema... Ya dün, ya evvelki gün... Bütün bunları sormak istedi, ama yapamadı. "Acaba samimi bir diyalog mu kuramadım." diye düşündü.

– Bak oğlum, benimle biraz konuşmak ister misin?

Naci babasının yüzüne bile bakmadan kayıtsızca,

– Yarın konuşuruz baba, dedi. Şimdi yatacağım.

Konuşmak istemeyen, kaçamak, zaman kazanmak isteyen bir cevaptı bu. Neden oğlunu anlayamıyor, neden onun ruhuna inemiyordu? Bütün cesaretini yeniden kazanmak ister gibi yumuşak bir sesle sürdürmek istedi konuşmasını.

– Bak oğlum, istersen bu gece, baba oğul şöyle baş başa ha...

– Git yat baba!

Sesi sert çıkmıştı Naci'nin. Bunu nasıl söylediğine kendisi de şaşırmış olmalıydı ki, telafi etmek ister gibi çıkışına mazeret bulmaya çalıştı.

– Şimdi yorgunum, yatacağım. Yarın dedim ya baba.

Sami Beyin sıkıntısı bunalıma dönüştü. Bütün konuşma arzuları bir mum gibi sönüp kaldı içinde. Bir şeyler söylemek istedi başaramadı. Sanki bir yumak gelip boğazına düğümlendi. Sabahki toplantılarını düşünüp rahatlamak istedi. Dr. Mahmut Beyin tavsiyelerine sığınıp, onu rahat bırakmaktan başka bir seçenek bulamadı.

Terliklerini sürüyerek odasına döndü. Yavaşça yatağına girdi. Karısını uyarıp uyarmama arasında tereddüte düştü. Beceriksizliğine bir kılıf, bir çare arar gibiydi. Ortalığı büsbütün karıştırmaktan korkup, bu düşüncesinden vazgeçti. Nemli gözlerle, odanın tavanını seyretti bir süre. Birden babasının hayali belirdi tavanda. Giderek tavan, sinema perdesi gibi şekillendi. Zaman geriye doğru kayıp gitti. Gençlik yılları, babasından saklı ilk sigara içişi, sinema, müzik, eğlence, bir bir yerlerini aldı bu zaman kaymasında. Kaç kişiydiler, altı mı, yedi mi tam hatırlamıyordu. Eğlenceyi, dansı ve müziği seven gençler olarak bir arada toplanmak, baba ve aile baskısından uzak, bağımsız yaşamak için bir araya gelmişlerdi. Gece yarılarına kadar, hatta sabahlara kadar sorumsuzca gezmeler, her eve dönüşte babasını ya da annesini onu bekler bulması, babası ile olan bitimsiz sürtüşmeler teker teker yerini aldı bu sinema şeridinin içinde.

Sıkıntı ile yatağın içinde sağa doğru döndü. Eskiyi hatırlamaktan kaçar gibiydi. "Ön teker" diye mırıldandı sessizce. "Ön teker nereden giderse, arka teker de oradan geçer." diye söylendi belli belirsiz. Yataktan kalkmak, biraz gezinmek istediyse de vazgeçti. Vücudunu bir titreme kapladı. Poker partilerinin yeşil

çuhalarından ayırıp, oğluna vermediği zamanın acısı, boğazını meçhul bir el gibi sıkıyordu.

ÇARESİZLER

Güneş tüllerin arasından sızarak sessizce içeri süzüldü. Sonra odanın karşı duvarındaki vitrinin camlarına, oradan da somyada yatan adamın yüzüne doğru yayıldı. Parlak ışınlardan rahatsız olan adam sırtını Güneşe doğru döndü. Bu kez sıcaklığı, saçsız başında daha çok hissetti. Gözlerini ovuşturarak, yatağın içinde doğruldu. Diğer somyada yatan karısına baktı. Uyuyor muydu, yoksa uyanık mıydı, pek seçilemiyordu. Kalkıp karısının yanına gitti. Nimet Hanımın, çukura kaçmış gözleri, sabit bir noktaya takılmış, öylece duruyordu. Sol gözü büzülmüş, alnındaki kırışıklıklar iyice belirginleşmiş, yüzünün sol tarafı gerilmiş, dudakları eğilmişti. Yaşlı adam, bir süre karısını seyretti. Eski güzelliğinden eser kalmamış, herkesin hayran kaldığı o parlak devir çoktan son bulmuştu. Oğlunun hasreti, kızının vefasızlığı onu bu hale getirmiş, önce yüzüne, sonra da bacaklarına felç gelmişti. Şimdi ne yürüyebiliyor, ne de doğru dürüst konuşabiliyordu. Yarım ağız, zor anlaşılabilen kelimelerle derdini ancak anlatabiliyordu. Hoş kendinin de ondan kalır bir farkı yoktu. Ağrıyan romatizmalı bacakları, bükülen beliyle, artık adım adım sona doğru yaklaştıklarının farkındaydı. Ama hiç olmazsa, bastonla da olsa gezebiliyor, ihtiyaçlarını görebiliyordu.

Eliyle hanımının sağ yanağını okşadı.

– Bu gün erken uyanmışsın Nimet. Çay yapayım mı?

Kadın olur anlamında başını salladı. Sonra güç anlaşılır bir sesle:

– Karnım da acıktı, dedi.

– Öyleyse bir kahvaltı hazırlayayım, birlikte yiyelim. Ha ne dersin?

Nimet hanım hiç ses çıkarmadı. Gözleri bir yere dikili, boşlukta bir şeyler arar gibiydi. Kocasına yük olmanın ezikliği vardı içinde. Kırk yıllık evlilikleri süresince bir kere olsun incitmemişti Samim Bey onu. Kızları Hülya'nın hayırsız bir evlat oluşu Samim Beyi vaktinden önce çökertmişti.

Samim Bey, somyasının yanında duran bastonunu alarak, mutfağa doğru sessizce yürüdü. Çaydanlığa su doldurup ocağın üzerine koydu. Tepsiyi mermer tezgahın üzerine bıraktı. Buzdolabını açtı. Çayın yanına kahvaltılık birkaç şey hazırladı. Alışmıştı artık aylardır bu çileyi çekmeye. Oğlu Sadık, Amerika'ya doktora yapmaya giderken ikisini de kardeşi Hülya'ya emanet etmiş, sık sık araması için de tembihte bulunmuştu. Oğlunun Amerika'ya gittiği günü hatırladı. Hep birlikte Beykoz'a gezmeye gitmişlerdi. Sadık Amerika'ya gitmeden önce Boğaz'ın güzelliğini doya doya yaşamak istiyordu. Denize yakın bir çay bahçesine oturmuşlardı. Ağaçların yağmurla karışık, rüzgârla hışırdadığı, gri bulutların İstanbul'a kasvetli bir karartı gibi çöktüğü gündü. Sadık Hülya'ya "Sakın ben gidince babamları yalnız bırakma" diye tekrar tekrar hatırlatmada bulunmuştu. Hülya ise Boğaz'ın sükunetle ağır ağır akışını seyrederken, "Sen hiç merak etme abi, gözün arkanda kalmasın. Haftada bir babamlardayım." demişti. Daha o günlerde Samim Beyin içinde bir tuhaflık vardı. Oturdukları çay bahçesinde serin serin esen rüzgârlar, Samim Beyin yavaş yavaş artan huzursuzluğuna, Hülya'nın hiç gülmeyen yüzündeki çizgilerin, gayrı memnun bükülüşlerine şahit olmuşlar, ta o günden ailenin üstüne sanki bir soğukluk serpmişlerdi. Sadık gidince, Hülya bir iki kez uğramış, sonra da kocasının zenginliğinden kaynaklanan şımarıklıkla onları arayıp sormaz olmuştu. Ona kalsa bir sürü sudan sebepler bulur, Erenköy'le Fatih arasının çok uzak olduğundan,

gidip gelmelerin zorluğundan yakınır, sanki kocasını pek önemsermiş gibi, onun işlerini bahane ederdi. Ayda bir telefon eder, riya dolu sözler, sahte gülücüklerle onları avuturdu. Kızlarının bu denli vefasızlığı ve kendilerinden kopuşu, iki ihtiyarı da üzüyor, yüreklerini bir kor gibi yakıyordu. Hiç olmazsa torunlarını arada bir görüp, hasret giderebilselerdi içleri yanmayacaktı.

Samim Bey, önce kahvaltı tepsisini, ardından da çaydanlığı içeri taşıdı. Karısının sırtına yastık koyarak oturmasını sağladı. Önce çayları doldurdu. Sonra da bir çocuğa bakar gibi, karısının önüne tepsiyi koydu. Nimet Hanım, titreyen elleriyle ekmek ve peynirden bölüp aldı. Çayını içerken dökmemesi için kocası yardımcı oldu.

Kahvaltı bittikten sonra tepsiyi ve çaydanlığı mutfağa götürdü. Antreden geçerken, dış kapının altından gazetenin atıldığını fark etti. Gazeteci çocuk, günlük gazetelerini kapının altından bırakır gider, aybaşında da gelir parasını alırdı. Dönüşte gazetesini alıp odaya geçti. Karısına yakın bir koltuğa oturup, bastonunu bir kenara bıraktı. Gözlerini odanın içinde amaçsız gezdirdi. Biriken kirli çamaşırlar, yapılacak ütüler ve kabaran tozlar, on beş günde bir gelen temizlikçi kadını bekliyordu. Aslında haftada bir gelse iyi olacaktı; ama emekli maaşıyla ancak karşılayabiliyordu. Gazetesini açıp göz gezdirmeye başladı. İri bir başlık dikkatini çekti. “Harç parasını protesto eden öğrenciler, işyerlerinin camlarını kırdılar.” İçinden güldü: “Harç parasıyla, işyerlerinin ne ilgisi var.” diye söylendi. Yüzleri maskeli öğrencilerin ellerindeki kızıl flâmalarla birlikte, işyerlerini taşlarken çekilen resimlerine baktı. “Ben bu filmi birkaç kez gördüm.” diye geçirdi içinden.

Sıkıntıyla iç sayfalardan birini açtı. Gözleri gazetenin sayfasında bir süre anlamsız gezindi. Bir an gazetenin yazıları iyice silikleşti, yerine oğlu Sadık’ın silueti geldi. Kaç zamandır belleğinde yer eden soru yeniden belirginleşti. Oğluna, annesine felç geldiğini, kardeşi Hülya’nın onları hiç arayıp sormadığını, kendisinin

de hasta olduğunu nasıl anlatacaktı? Kafasını günlerdir meşgul eden bu düşünceye bir çıkış yolu bulamıyor, aklında bin bir çeşit fikir düğümleniyor ve her biri bir ur gibi büyüyerek beynini kaplıyor, zihninde bir tek ak nokta bırakmıyordu. Bütün bu olanları ona anlatmak, oğlunun tahsilini yarım bırakıp gelmesi demekti. Hâlbuki Sadık, oraya bin bir umutla gitmişti. Onun her şeyi öğrenmesi, bütün umutlarının yıkılması olurdu ki, işte bunu yapamazdı. Sağ eliyle sol kolunu ovaladı. Kalktığından beri anlamsız sinsi bir ağrı vardı kolunda. Günlerdir komşularından dahi ne bir arayan, ne de bir soran oluyordu. Terk edilmişliğin acısı bir kor gibi oturdu yüreğine. Sadık burada olsaydı, bu hale düşmezlerdi. Kederli gözleri bir noktaya dikilip öylece kaldı. Yanaklarına doğru ılık gözyaşları süzüldü. Akan, hasretin getirdiği bir sevgi pınarı mı, yoksa içindeki ızdırap selinden sızan damlalar mıydı? Pek anlayamadı. Elinin tersiyle hanımına göstermeden gözlerindeki yaşı sildi. Bu arada göz ucuyla Nimet Hanıma bakmaktan da kendini alamadı. Karısının onu süzdüğünü fark ettiği zaman utanmıştı.

– Gazeteye bakmaktan gözlerim sulanmış, diye geçiştirmek istedi.

Nimet hanım, yılların getirdiği tecrübeyle acı acı güldü. Güldüğü zamanlar, yüzünde gençlik yıllarından kalma, bildik bir gamze hemen yerini alır ve doğma büyüme bir İstanbul hanımefendisi olduğunun ipuçlarını verirdi.

Yarı anlaşılır bir sesle:

– Üzme kendini Samim, dedi. Ben iyiyim. İkimiz nasıl olsa idare ediyoruz. Çocukları ne yapalım ki?

Kocasını teselli etmeye çalışıyordu. Oysaki asıl teselliye kendisi muhtaçtı. Ruhunu alevler kaplıyordu. Kaygılı bekleyişlerin, ızdırapların, ümitsizliklerin; külsüz, dumansız alevleri. Samim Bey olmasa ne yapardı? Kimlere derdini anlatır, sesini duyurabilirdi. Bazen ev ihtiyaçları için dışarı çıktığı zamanlar, bir daha

dönmeyecekmiş gibi içini bir korku kaplar, kör kuyuların içine düşmüş gibi hissederdi kendini.

Samim Bey gülümsedi. Zoraki bir gülüştü bu.

– Eee hanım, söyle bakalım, bu gün sana ne pişireyim?

– Kendini yorma. Kolay bir şeylerle geçiştiririz.

Samim Bey işi şakaya vurdu;

– Eh ne yapalım, günah benden gitti.

Aslında işine geliyordu bu gün yemek yapmamak. Zira kendini yorgun ve bitkin hissediyordu. Elindeki gazeteye tekrar göz gezdirmeye başladı. Magazin haberleriyle dolu renkli bir sayfa açtı. Gelişi güzel göz gezdirdi. Kızının resmini gördüğü an, sanki başından aşağı kaynar su dökülmüş gibi oldu. Gözleri fal taşı gibi açıldı. Resmin altındaki yazıyı alel acele okudu:

"Tanınmış iş adamlarından, Aydın Andıç'ın karısı Hülya Andıç, aşığı ile yakalandı."

Geri kalan kısmı okuyamadı. Gazete elinden kayıp düştü. Sol göğsüne ani bir ağrının saplandığını hissetti. Soğuk soğuk terlediğini hissetti. Nimet hanıma göstermeden derin derin nefes aldı. Pijamasının düğmelerini çözdü. Pencereyi açıp biraz hava alsa düzeleceğini sanıyordu. Koltuğundan kalkmaya çalıştı ama başaramadı. Olduğu yere yıkılıp kaldı. Cansız vücudu koltuğun önüne bir çuval gibi düştüğünde, gözleri hâlâ açıktı.

Karısının cansız feryadı odanın içinde sahipsiz kaldı. Nimet Hanım, önce korkuyla kocasına baktı, sonra da hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bir süre sonra artık gözyaşları kurumuş olmalı ki, ağlayacak takati kalmamıştı. Kısa bir süre düşündü. Komşulara nasıl haber verecekti. Sesi çıkmıyor ki duyulsun, yürüyemiyor ki koşup insanları toplasın. Çaresizlik içinde etrafa bakınırken, bir metre ötedeki kocasının bastonunu gördü. Somyadan sürünerek inebilse, bastonu alır biraz ilerde masanın üzerinde duran telefonu çekip düşürerek, Hülya'yı arayabilirdi. Kollarını uzatıp aşağı doğru sarktı. Bir külçe gibi olan vücudu buna izin

vermedi. Her şeye rağmen başarmak zorundaydı. Bir kere daha denedi. Bu sefer somyadan aşağı yuvarlandı. Cansız kolları bedenini taşıyamadı. Ağız üstü yere çakıldı. Dudaklarından ince bir kan şeridi sızdı. Kocası bu halini görse, bir baba şefkatiyle koşar, kanayan yerleri temizler, yanaklarını okşardı. Yeniden ağlamaya başladı. "Yarabbi bana kuvvet ver." diye yakardı. Yeni bir hamleyle bastona doğru uzandı. Cevizden yapılma bastonun ucundan sımsıkı kavradı. Şimdi iş masaya kadar sürünmeye kalmıştı. Bütün kuvvetini toplayarak, tekrar sürünmeye başladı. Vücudunun her tarafının sızladığını hissediyordu. Artık kolları onu taşıyamaz olmuş, halsiz ve mecalsiz kalmıştı. Bir santim daha ilerleyecek gücü kendinde bulamıyordu. Bastonu tutan elleri gevşedi, gözleri telefonda öylece yığılıp kaldı.